Европейски парламент
2024 – 2029

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P10_TA(2026)0020

Безпилотни летателни апарати и нови системи за водене на война – необходимостта ЕС да се приспособи към днешните предизвикателства в областта на сигурността

Резолюция на Европейския парламент от 22 януари 2026 г. относно безпилотните летателни апарати и новите системи за водене на война – необходимостта ЕС да се приспособи към днешните предизвикателства в областта на сигурността (2025/2088(INI))

Европейският парламент,

– като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС),

– като взе предвид член 42, параграф 7 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) и член 222 ДФЕС,

– като взе предвид предложението на Комисията за регламент на Съвета за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2028 – 2034 (COM(2025)0571),

– като взе предвид предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Европейски фонд за конкурентоспособност (ЕФК), включващ специфична програма за научноизследователски и иновационни дейности в областта на отбраната, за отмяна на регламенти (ЕС) 2021/522, (ЕС) 2021/694, (ЕС) 2021/697 и (ЕС) 2021/783, за отмяна на разпоредби от регламенти (ЕС) 2021/696 и (ЕС) 2023/588 и за изменение на регламент (ЕС) [ПЕОП] (COM(2025)0555, което включва отбранителен и космически компонент с цел укрепване на отбранителната индустриална база, включително безпилотни летателни апарати,

– като взе предвид срещата на високо равнище на НАТО през 2025 г. в Хага и задълбочаването на стратегическото партньорство между ЕС и НАТО, по-специално по отношение на интеграцията на безпилотни летателни апарати, иновациите и способностите за борба с безпилотните летателни системи (С-

UAS), включително плана за действие на НАТО за бързо приемане и пътната карта за сътрудничество в областта на иновациите между НАТО и Украйна, който е разработен с цел да се предостави подкрепа за Украйна и да подобри защитата на съюзническото въздушно пространство и критична инфраструктура,

– като взе предвид плана за действие за готовност, чието начало беше поставено на срещата на високо равнище на НАТО в Уелс през 2014 г. в отговор на незаконното анексиране на Крим от Русия, и превръщането му в базова рамка за позицията на НАТО за възпиране и отбрана, чиято кулминация е моделът на силите на НАТО от 2022 г.,

– като взе предвид индивидуално разработените партньорства на ЕС в областта на сигурността и отбраната с Норвегия, Молдова, Япония, Южна Корея, Албания, Северна Македония и Обединеното кралство, всяко от които има за цел да засили сътрудничеството в области като управлението на кризи, морското дело и киберсигурността, военната мобилност и сътрудничеството в областта на отбранителната промишленост,

– като взе предвид заключенията на Съвета от 26 юни 2025 г. относно Украйна, Близкия изток, европейската отбрана и сигурност, ролята на ЕС в света, конкурентоспособността, миграцията, Република Молдова, Западните Балкани, вътрешната сигурност, подготвеността, хибридните дейности и други въпроси. както и промишлената готовност и целите на плана „ReArm Europe / Готовност 2030“, междинния доклад за Европейския фонд за отбрана (ЕФО) и Програмата за европейската отбранителна промишленост (ПЕОП),

– като взе предвид своята резолюция от 9 октомври 2025 г. относно единен отговор на неотдавнашните нарушения от страна на Русия на въздушното пространство и критичната инфраструктура на държавите – членки на ЕС[1],

– като взе предвид съвместното съобщение на Комисията и на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 21 февруари 2025 г., озаглавено „План за действие на ЕС относно сигурността на кабелите“ (JOIN(2025)0009),

– като взе предвид резолюцията на Европейския парламент от 12 март 2025 г. относно Бялата книга за бъдещето на европейската отбрана (2025/2565(RSP))[2],

---

1 Приети текстове, P10_TA(2025)0230.
2 Приети текстове, P10_TA(2025)0034.

– като взе предвид съобщението на Комисията от 29 ноември 2022 г., озаглавено „Стратегия 2.0 за безпилотни летателни апарати за интелигентна и устойчива екосистема на безпилотните въздухоплавателни средства в Европа“ (COM(2022)0652),

– като взе предвид съвместното съобщение на Комисията и на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 5 март 2024 г., озаглавено „Нова стратегия за европейската отбранителна промишленост: Постигане на готовност на ЕС чрез бързо реагираща и устойчива европейска отбранителна промишленост“ (JOIN(2024)0010),

– като взе предвид неофициалното заседание на държавните и правителствените ръководители в Копенхаген на 1 октомври 2025 г.,

– като взе предвид интегрираната противовъздушна и противоракетна отбрана (NATO IAMD), която е специално разработена с цел да реагира на всякакви видове въздушни и ракетни заплахи, произтичащи от всички стратегически направления,

– като взе предвид Директива (ЕС) 2022/2557 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. за устойчивостта на критичните субекти и за отмяна на Директива 2008/114/ЕО на Съвета[3],

– като взе предвид брифинга на Генералната дирекция за парламентарни изследвания от 2025 г., озаглавен „Military drone systems in the EU and global context: Types, capabilities and regulatory frameworks“ (Военни системи за безпилотни летателни апарати в ЕС и в глобален контекст: Видове, способности и нормативна уредба), който се отнася до финансовата подкрепа от ЕС за програмата Eurodrone, включително 98 милиона евро през 2020 г. и 100 милиона евро през 2024 г.,

– като взе предвид стандарта на НАТО STANAG 4748 (Цифрова подводна сигнализация),

– като взе предвид Специален доклад 04/2025 на Европейската сметна палата, озаглавен „Военна мобилност в ЕС — не е достигната пълна функционалност поради слабости в концепцията и препятствия по пътя“,

– като взе предвид Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на

---

[3] ОВ L 333, 27.12.2022 г., стр. 164, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2557/oj.

химикали (REACH), за създаване на Европейска агенция по химикали, за изменение на Директива 1999/45/ЕО и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 793/93 на Съвета и Регламент (ЕО) № 1488/94 на Комисията, както и на Директива 76/769/ЕИО на Съвета и директиви 91/155/ЕИО, 93/67/ЕИО, 93/105/ЕО и 2000/21/ЕО на Комисията[4] („Регламент REACH“),

– като взе предвид доклада от 27 юни 2025 г. на заместник-председателя на Комисията / върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (ЗП/ВП), озаглавен „Common Foreign and Security Policy Report – Our priorities in 2025“ (Доклад за общата външна политика и политика на сигурност – нашите приоритети през 2025 г.),

– като взе предвид своята резолюция от 19 септември 2024 г. относно продължаващата финансова и военна подкрепа за Украйна от страна на държавите – членки на ЕС[5],

– като взе предвид съвместното съобщение на Комисията и върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 19 март 2025 г., озаглавено „Joint white paper for European Defence Readiness 2030“ (Съвместна бяла книга за европейската отбранителна готовност до 2030 г.), в което се посочва Европейският механизъм за подкрепа на мира и неговата подкрепа за осигуряването на способности във връзка с безпилотните летателни апарати в Украйна,

– като взе предвид платформата за стратегически технологии за Европа, включително инструмента „Мерки за сигурността на Европа“ и Европейския инструмент за временна подкрепа с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредни обстоятелства, като ключови фактори за разрастване на иновациите с двойна употреба и промишлената устойчивост,

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/695[6] на Европейския парламент и на Съвета от 28 април 2021 г. за създаване на Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“, за определяне на нейните правила за участие и разпространение на резултатите и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1290/2013 и (ЕС) № 1291/2013,

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/2085 на Съвета от 19 ноември 2021 г. за създаване на съвместните предприятия

---

4 ОВ L 396, 18.12.2006 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj.

5 ОВ C, C/2024/7214, 10.12.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/7214/oj.

6 ОВ L 170, 12.5.2021 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj.

в рамките на програмата „Хоризонт Европа“ и отмяна на Регламенти (ЕО) № 219/2007, (ЕС) № 557/2014, (ЕС) № 558/2014, (ЕС) № 559/2014, (ЕС) № 560/2014, (ЕС) № 561/2014 и (ЕС) № 642/2014[7], в който се определя рамката за изследване на управлението на въздушното движение в единното европейско небе, имаща за цел да се осигурят необходимите условия за интегрирането на военните безпилотни летателни апарати в споделеното въздушно пространство,

– като взе предвид доклада на Марио Драги от 9 септември 2024 г., озаглавен „The future of European competitiveness“ (Бъдещето на европейската конкурентоспособност), и четвърта глава от него, в която се разглеждат повишаването на сигурността и намаляването на зависимостите,

– като взе предвид политическите насоки от 18 юли 2024 г. за Европейската комисия за периода 2024 – 2029 г. на тогавашния кандидат за председател на Европейската комисия Урсула фон дер Лайен., озаглавени „Europe’s choice“ (Изборът на Европа),

– като взе предвид своята резолюция от 17 юли 2024 г. относно необходимостта от непрекъсната подкрепа на ЕС за Украйна[8],

– като взе предвид Решението за изпълнение на Комисията от 15 март 2024 г. относно финансирането на Инструмента за укрепване на европейската отбранителна промишленост чрез съвместни поръчки (EDIRPA), създаден с Регламент (ЕС) 2023/2418 на Европейския парламент и на Съвета, и приемането на работната програма за периода 2024—2025 г. (C(2024)1702),

– като взе предвид своята резолюция от 29 февруари 2024 г. относно необходимостта от непоколебима подкрепа на ЕС за Украйна две години след началото на агресивната война на Русия срещу Украйна[9],

– като взе предвид своята резолюция от 18 януари 2023 г. относно изпълнението на общата политика за сигурност и отбрана — годишен доклад за 2022 г.[10], в която се подчертава спешната необходимост от разработване на способности в областта на безпилотните летателни апарати и за противодействие на

---

7 ОВ L 427, 30.11.2021 г., стр. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2085/oj.

8 ОВ C, C/2024/6129, 22.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6129/oj.

9 ОВ C, C/2024/6745, 26.11.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6745/oj.

10 ОВ C 214, 16.6.2023 г., стр. 5.

безпилотни летателни апарати в рамките на мисиите по линия на общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО),

– като взе предвид Версайската декларация от 10 и 11 март 2022 г.,

– като взе предвид заключенията на Съвета от 24 януари 2022 г. относно положението във връзка с европейската сигурност и от 22 януари 2018 г. относно интегрирания подход към външните конфликти и кризи,

– като взе предвид Стратегическия компас за сигурността и отбраната,

– като взе предвид плана за действие относно автономните системи (APAS) на Европейската агенция по отбрана, одобрен на 11 януари 2024 г., с който се установява поетапна всеобхватна рамка за ускоряване на разработването, оперативната съвместимост, регулирането, стандартизацията, сертифицирането и междусекторното внедряване на автономни системи във всички сухопътни, въздушни, морски и хибридни операции,

– като взе предвид структурираната пътна карта на APAS за периода 2024—2038 г., включително водещи проекти, насочени към различни области на автономно използване на рояци и групиране със и без екипажи, подкрепени от Autonomous Systems Community of Interest (общността по интереси в областта на автономните системи) и *ad hoc* работната група за координиране на изпълнението и участието на заинтересованите страни,

– като взе предвид приложимите доктрини и насоки на НАТО относно безпилотните летателни системи (БЛС), включително STANAG 4671 (изисквания за летателна годност за безпилотни летателни системи), STANAG 4703 (командване и контрол, C2) и стратегията на НАТО за съвместна въздушна мощ,

– като взе предвид европейското изискване за летателна годност на военновъздушните сили (European Military Airworthiness Requirement, EMAR) на Европейската агенция по отбрана от 18 април 2024 г., което предоставя приемливи средства за съответствие (Acceptable Means of Compliance, AMC) и инструктивни материали (Guidance Material, GM) за подкрепа и тълкуване на европейските изисквания за летателна годност на военновъздушните сили (EMAR M), както и рамката на EMAR M и нейните AMC и GM като основни средства за привеждане на практиките за летателна годност на военновъздушните сили в съответствие с най-новите регулаторни стандарти и за гарантиране на ефективното им прилагане в контекста на военното въздухоплаване,

– като взе предвид съвместното съобщение на Комисията и върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 10 ноември 2022 г., озаглавено „Action plan on military mobility 2.0“ (План за действие относно военната мобилност 2.0) (JOIN(2022)0048), което разширява и цифровизира инфраструктурата за военна мобилност и административните процеси с цел рационализиране на трансграничното придвижване на войски и оборудване,

– като взе предвид Регламент за изпълнение (ЕС) 2025/675 на Комисията от 4 април 2025 г. за изменение на Регламент (ЕС) № 1302/2014 относно техническа спецификация за оперативна съвместимост по отношение на подсистемата Подвижен състав — локомотиви и пътнически подвижен състав на железопътната система в Европейския съюз и Решение за изпълнение 2011/665/ЕС относно регистъра на разрешените типове железопътни превозни средства[11] и приемането от Генерална дирекция „Мобилност и транспорт“ на Комисията на автоматизирани системи за разрешаване на служебни вагони във военните товарни влакове като част от по-широкообхватните усилия за модернизиране и ускоряване на логистичните процедури в рамките на трансевропейската транспортна мрежа,

– като взе предвид решението на Организацията за сътрудничество в областта на въоръженията (Organisation for Joint Armament Cooperation) и на държави членки (Франция, Германия, Италия и Испания) да поставят началото на програмата Eurodrone MALE RPAS, която придоби официална форма с договора на стойност 7,1 милиарда евро за разработване и производство на 60 дронове, подписан през февруари 2022 г., и нейното развитие посредством предварителния преглед на проекта през 2024 г. и предстоящия критичен преглед на проекта през 2025 г., финансовата подкрепа от ЕС (в размер на 100 милиона евро през 2024 г.) и присъединяването на Индия като наблюдател в началото на 2025 г.,

– като взе предвид препоръките на Службата на Организацията на обединените нации (ООН) по въпросите на разоръжаването относно смъртоносните автономни оръжейни системи и докладите на ООН относно използването на въоръжени безпилотни летателни апарати съгласно международното право,

– като взе предвид националните рамки и доктриналните публикации относно военните безпилотни летателни апарати,

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/697 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2021 г. за създаване на

---

11 ОВ L, 2025/675, 7.4.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/675/oj.

Европейски фонд за отбрана и за отмяна на Регламент (ЕС) 2018/1092[12],

– като взе предвид Решение (ОВППС) 2015/1835 на Съвета от 12 октомври 2015 г. за определяне на статута, седалището и реда и условията за дейността на Европейската агенция по отбрана[13],

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2024/1252 на Европейския парламент и на Съвета от 11 април 2024 г. за създаване на рамка за гарантиране на сигурни и устойчиви доставки на суровини от критично значение и за изменение на регламенти (ЕС) № 168/2013, (ЕС) 2018/858, (ЕС) 2018/1724 и (ЕС) 2019/1020[14] (Законодателен акт за суровините от критично значение),

– като взе предвид член 55 от своя Правилник за дейността,

– като взе предвид доклада на комисията по сигурност и отбрана (A10-0270/2025),

Военни действия с безпилотни летателни апарати

А. като има предвид, че масовото разпространение на способности за прецизен удар доведе до трайни промени на съвременното бойно поле, на нуждите на ЕС в областта на отбраната и на изискванията за устойчивост за държавите членки;

Б. като има предвид, че неотдавнашните враждебни инциденти с безпилотни летателни апарати (дронове) и нахлувания на такива апарати, насочени срещу държави — членки на ЕС, по-специално по източния фланг на Съюза, показаха спешната необходимост от полеви многопластови защитни елементи, включващи кинетични и некинетични C-UAS, за да се защити критичната инфраструктура и да се повиши устойчивостта; като има предвид, че понастоящем безпилотните летателни апарати служат за множество цели, включително разузнаване, операции с използване на примамка, прихващане на цели и прецизни удари, а тяхната широко разпространена, изпробвана във войната употреба в Украйна и други активни сцени на бойни действия промени изискванията за противовъздушна отбрана и оперативните доктрини;

---

12 ОВ L 170, 12.5.2021 г., стр. 149, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj.

13 ОВ L 266, 13.10.2015 г., стр. 55, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/1835/oj.

14 ОВ L, 2024/1252, 3.5.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj.

В. като има предвид, че безпилотните летателни апарати се превърнаха в определяща характеристика на съвременните военни действия и хибридните конфликти и действат като умножаващи силите фактори, които осигуряват разузнавателни данни в реално време и ускоряват вземането на решения; като има предвид, че имащите отношение области, свързани с безпилотните летателни апарати (автономни наземни системи (UGS), автономни безекипажни кораби (USV) и безпилотни подводни плавателни средства (UUV)), се разширяват и трябва да бъдат отразени в бъдещото планиране в областта на отбраната; като има предвид, че Европа трябва да адаптира своите концепции за въздушни и съвместни операции и да гарантира, че всяко използване на безпилотни летателни апарати за военни цели е в пълно съответствие с международното право, включително правото в областта на правата на човека;

Г. като има предвид, че бързото развитие на капацитета за производство на безпилотни летателни апарати на противниците, подкрепяно от външни партньори, заедно с господстващото положение на някои доставчици от трети държави на ключови компоненти като датчици, батерии, полупроводници и редкоземни материали, засилва стратегическите зависимости и подчертава неотложната необходимост от укрепване на европейската база за иновации с двойна употреба и сигурни вериги на доставки; като има предвид, че Русия продължава да разширява производството си на дронове, което възлиза на няколко милиона броя годишно и надхвърля производството на САЩ и Европа, взети заедно, като се наблюдава появата на разработени в Русия скитащи боеприпаси и прототипи на по-тежки оръжейни системи; като има предвид, че способностите на руската промишленост за производство на безпилотни летателни апарати се подкрепят от Иран и Китай и доведоха до масово разпространение на все по-смъртоносни и усъвършенствани безпилотни летателни апарати със способност за прецизен удар;

Въздействие на непрекъснато променящия се характер на военните действия с безпилотни летателни апарати върху въоръжените сили на държавите членки и върху рамката на Европейския съюз за сигурност и отбрана

Д. като има предвид, че безпилотните летателни апарати се превърнаха в определящ елемент на съвременните военни действия, нагледен пример за което е Украйна, където те са предизвикали повече жертви от което и да било друго оръжие; като има предвид, че тяхното използване вече се разпростря до множество конфликти в целия свят, включително конфликтите в Ивицата Газа, Израел, Ливан, Иран, Йемен, Судан, Мианмар и войната на Азербайджан срещу Армения, както и в рамките на нападения срещу международни плавателни съдове в Червено море;

Е. като има предвид, че европейската екосистема за безпилотни летателни апарати се състои в голяма степен от МСП и стартиращи предприятия, които стимулират технологичните иновации, гъвкавостта и конкурентоспособността, а стратегическото внедряване на безпилотни летателни апарати може значително да подобри ситуационната осведоменост в отдалечени, нестабилни или предразположени към конфликти гранични зони, да осигури събирането на данни в реално време и в значителна степен да спомогне за откриването и възпирането на редица заплахи;

Ж. като има предвид, че широкото използване на безпилотни летателни системи (БЛС) в Украйна е доказало решаващата им роля не само като средства за разузнаване и нанасяне на удари, но и като средство за удържане на защитни линии, медицинска евакуация и доставка на консумативи, електронна война и радиоелектронно разузнаване, предаване на съобщения, откриване и неутрализиране на мини и самоделни взривни устройства (СВУ), картографиране и наблюдение в реално време, операции по търсене и спасяване, защита на конвои, блуждаещи боеприпаси и презицни удари, мисии с използване на примамка и заблуда, наблюдение в реално време и документиране на военни престъпления; като има предвид, че БЛС се развиват отвъд рамките на средства за подкрепа и се превръщат в основни фактори за водене на бойни действия, способни да функционират при интензивно използване на „barrage jamming“ (заглушаване чрез претоварване); като има предвид, че морските дронове създадоха нова парадигма за морска сигурност, която обхваща широк спектър – като се започне от откриването на мини и се стигне до нападения срещу военни цели, както се видя в Черно море и Балтийско море, и че те ще представляват ново предизвикателство за сигурността на Европейския съюз в големи басейни за корабоплаване като Средиземно море;

З. като има предвид, че интегрирането на базирани в космическото пространство активи в събирани чрез дронове изображения може да осигури непрекъсната, подложена на кръстосана проверка и сигурна ситуационна осведоменост за целите на ранното предупреждение, управлението на кризи и откриването на хибридни заплахи, наблюдението на движението на терористи, маршрути на трафиканти и гранични зони;

Уязвимости във веригата на доставки

И. като има предвид, че 60% от компонентите за безпилотните летални апарати са с произход от САЩ или Китай, което поражда критична уязвимост в рамките на отбранителната готовност на ЕС до 2030 г.; като има предвид, че китайски дружества произвеждат по-голямата част от компонентите, необходими за производството на безпилотни летателни апарати, например

полупроводници, транзистори, магнити, батерии и навигационни интегрални схеми; като има предвид, че стратегическото сътрудничество следва също така да бъде насочено към нововъзникващата технологична конкуренция от страна на Русия и Китай и да гарантира европейския достъп до иновациите и материалите, които са необходими за устойчиви способности за безпилотни летателни апарати и противодействие на безпилотни летателни апарати;

Й. като има предвид, че Китай се очертава като лидер в областта на безпилотните летални апарати, като произвежда широк спектър от бойни и разузнавателни системи, и същевременно инвестира и в морски дронове и ята от автономни минидронове; като има предвид, че въоръжени дронове се изнасят в големи мащаби и се използват от трети държави в различни условия;

К. като има предвид, че китайското дружество DJI по приблизителни оценки има дял от 74% от пазара на серийни дронове и китайски дружества произвеждат по-голямата част от съставните им компоненти, например полупроводници, транзистори, магнити, батерии и навигационни интегрални схеми; като има предвид, че деветдесет процента от датчиците или оптичните системи, необходими за разпознаване на цели и нанасяне на удар по тях, се произвеждат в Китай; като има предвид, че Пекин контролира 85% от световния капацитет за литиеви батерии и 98% от рафинирането на редкоземни елементи, които са в основата както на потребителската електроника, така и на съвременните оръжия, което води до зависимост на Европа от доставките от Китай; като има предвид, че Китай започна да ограничава износа на компоненти и материали за производството на безпилотни летателни апарати за Украйна и купувачи от Запада; като има предвид, че Китай, като на практика контролира достъпа до необходимите материали – като се започне от суровините и се стигне до батериите и софтуера – и увеличава доставките си за Русия, оказва решаващо въздействие върху естеството на воденето на военни действия с дронове;

Л. като има предвид, че на 9 октомври 2025 г. Китай въведе тотален контрол върху износа на редкоземни метали и свързаните с тяхната преработка технологии, като изтъкна опасения за националната сигурност;

М. като има предвид, че тези нови правила обхващат практически всички редкоземни метали, които са от основно значение за производството на дронове и способностите за борба с дронове, и изискват от китайските доставчици да получат лицензи за износ от Министерството на търговията, с което на практика правят цялата промишленост на ЕС, свързана с дроновете, зависима от разрешенията за износ от Китай, което показва, че изграждането

на устойчивост и автономност надолу по веригата на доставки за сектора за производство на дронове е стратегически императив;

Н. като има предвид, че новите ограничения на износа от страна на Китай, обявени и частично приложени на 9 октомври 2025 г., изискват лиценз за износ за продукти, които съдържат дори само следи (над 0,1%) от редкоземни метали, добити или преработени в Китай, като от Пекин изрично заявиха, че лицензи няма да се предоставят на чуждестранни субекти от сектора на отбраната;

О. като има предвид, че ЕС трябва спешно да разработи алтернативни източници, капацитет за рециклиране и суверенен добив на суровини от критично значение, за да се намалят уязвимостите, породени от китайските ограничения върху износа и концентрацията в световната верига на доставки;

Възлагане на поръчки и финансиране

П. като има предвид, че производството на безпилотни летателни апарати и способностите за защита срещу безпилотни летателни системи (C-UAS), както и възлагането на поръчки и финансирането по отношение на такива апарати и системи, може да се считат за услуга, за която са необходими квалифициран персонал, интелигентни инвестиции, опростени процедури, достъп до публично и частно финансиране, регионални производствени центрове и тясно сътрудничество с малките и средните предприятия (МСП), технологичните дружества и академичните среди;

Доктрина за съгласуване

Р. като има предвид, че държавите членки трябва да работят за съгласуване на доктрините, съоръженията за обучение, процедурите за сертифициране, монтажните линии, координацията на бойното поле, насочването в реално време, обучението, устойчивите командване и контрол (C2) и пълната интеграция на всички горепосочени области;

С. като има предвид, че това съгласуване следва също така да включва съответните законови и подзаконови актове относно използването и производството на безпилотни летателни апарати, да гарантира пълна съвместимост с доктрините на НАТО и стандартите STANAG, както и да насърчава съвместни обучения с Украйна с цел ускоряване на оперативната готовност;

Т. като има предвид, че ЕС и неговите държави членки следва да се стремят да поемат водеща роля в областта на безпилотните летателни апарати чрез задълбочаване на сътрудничеството в областта на обучението, сертифицирането, промишленото монтиране и оперативната координация, като същевременно

изцяло се зачита националният суверенитет, както е потвърдено в член 4, параграф 2 и член 42, параграф 2 от ДЕС;

Стратегически партньорства

У. като има предвид, че стратегическите партньорства са от съществено значение за постигането на количественото и качественото предимство, необходими за достигане на оперативни прагове и достъп до експертен опит и суровини;

Ф. като има предвид, че тези партньорства трябва да укрепват европейските способности за сигурност и отбрана, да продължат да бъдат реципрочни, прозрачни и последователни, като същевременно се избягват критични зависимости от трети държави в областта на отбранителните технологии, компоненти, софтуер и суровини;

Х. като има предвид, че сътрудничеството с ключови партньори като Украйна е от особено значение предвид нейния безпрецедентен опит на бойното поле, бързите цикли на иновации и адаптиране, интегрирането на гражданските и военните екосистеми за иновации и широкомащабния капацитет за производство на безпилотни летателни апарати, които предоставят уникална информация за целите на укрепването на европейската отбранителна технологична и индустриална база (ЕОТИБ);

Ц. като има предвид, че споделянето на извлечените поуки с партньори с опит в разработването на усъвършенствани системи за защита от безпилотни летателни апарати е от решаващо значение за устойчивостта на Европа;

Ч. като има предвид, че партньорствата в Западните Балкани и в непосредственото съседство на ЕС също са от съществено значение за регионалната стабилност и устойчивост;

Ш. като има предвид, че Западните Балкани, които имат над 2500 км обща граница с Европейския съюз и представляват неговият най-близък съседен регион, са от пряко стратегическо значение за сигурността, стабилността и просперитета на Съюза;

Войни с използване на безпилотни летателни апарати по периферията

Щ. като има предвид, че в непосредственото съседство на ЕС се наблюдават множество конфликти с интензивно използване на дронове, като редица държави членки се сблъскват с неразрешено навлизане на вражески дронове във въздушното им пространство; като има предвид, че при разглеждането на въпроса относно дроновете трябва да се вземе предвид защитата на всички европейски флангове;

АА. като има предвид, че регионите, граничещи с държави членки, независимо дали по суша или по море, изпълняват решаваща роля при разработването и изпитването на дронове и отбранителни технологии, като се имат предвид специфичните изисквания, произтичащи от тяхното географско и геополитическо положение в рамките на европейската среда във връзка със сигурността; признава, че регионите на Западните Балкани, Средиземноморието и Черно море са изложени на злонамерено чуждестранно влияние, хибридни заплахи, дезинформация и политическа намеса, целящи да подкопаят европейската сигурност; като има предвид, че тези региони са уязвими спрямо враждебна дейност с дронове и че партньорите в тези региони са от съществено значение като първа линия на защита за гарантиране на колективната сигурност;

АБ. като има предвид, че технологии за безпилотни летателни апарати се използват от терористични организации за извършване на нападения срещу политически фигури, проникване в места за лишаване от свобода в ЕС и транспортиране на взривни вещества и оръжия;

АВ. като има предвид, че морските дронове могат да бъдат значителна заплаха за търговските и военните плавателни съдове, както и за важни търговски маршрути, което превръща разработването на отбранителни способности в необходимост;

АГ. като има предвид, че Украйна произвежда над 4,5 милиона дронове годишно, при положение че е подложена на атаки от непрекъснато усъвършенствани ята от руски дронове, и показа от началото на бруталната агресия на Русия през февруари 2022 г. насам, че секторът за производство на дронове може бързо да бъде разширен и модернизиран, с което се демократизира достъпът до ключови технологии и се предоставя възможност за ефективна самоотбрана;

Адаптиране в отговор на руската заплаха

АД. като има предвид, че иновациите на бойното поле и нарастващият производствен капацитет на Украйна следва постепенно да бъдат интегрирани в ЕОТИБ;

АЕ. като има предвид, че Русия и Китай са начело на масовото разработване и разпространение на технологии, свързани с дроновете, като оперират с иновационни цикли с продължителност от три до шест месеца;

АЖ. като има предвид, че зависимостта на европейските държави от трети държави в този сектор представлява неприемлива стратегическа уязвимост; като има предвид, че поради това е от основно значение всички европейски разходи за отбрана да

действат като средство за осигуряване на пълна автономност на европейските държави по въпросите на отбраната;

Икономически ефективни решения

АЗ. като има предвид, че държавите – членки на ЕС, трябва да използват различни нови инициативи и инструменти на ЕС за разходи за отбрана, за да разработят икономически ефективни решения за водене на война с безпилотни летателни апарати; като има предвид, че тези решения следва да отдават приоритет на промишлената устойчивост в Европа, да намалят нашата зависимост от трети държави, да подпомагат МСП в сектора на отбраната и да гарантират, че инвестициите водят до създаването на конкретни способности, които бързо могат да бъдат използвани в подкрепа на Украйна и на отбраната на ЕС;

АИ. като има предвид, че по своята същност БЛС са с двойна употреба, което доведе до значителна трансформация в областта на мобилността, логистиката и управлението на извънредни ситуации, а ефективността на внедряването на безпилотни летателни апарати и операциите за противодействие на безпилотни летателни апарати се основава на устойчива трансгранична инфраструктура, позволяваща бърз транспорт на мобилни системи за изстрелване, превозни средства, действащи като командни центрове, и звена за поддръжка; като има предвид, че е налице необходимост от хармонизирани стандарти за транспортната инфраструктура, които да позволяват безпилотните летателни апарати, използвани за логистика, наблюдение и разузнаване, да функционират безопасно в рамките на споделеното въздушно пространство и транспортните коридори;

Двойна употреба за постигане на устойчивост

АЙ. като има предвид, че потенциалът на дроновете за двойна употреба за целите на гражданската отбрана, реакцията при бедствия и управлението на границите придобива все по-голямо значение в целия ЕС, като продължаващите кризи в областта на сигурността и миграцията, както и хибридните заплахи, извеждат на преден план неотложната необходимост от ситуационна осведоменост и способности за бързо реагиране; като има предвид , че много технологии за безпилотни летателни апарати от критично значение за отбраната произхождат от гражданската сфера и използват критични компоненти с двойна употреба, а секторът на безпилотните летателни апарати като цяло може да има важен принос за оперативните способности на Европа;

АК. като има предвид, че разработването на дронове и системи за борба с дронове следва да бъде съпътствано от солидни гаранции

за гражданска защита, социална устойчивост и отговорна двойна употреба на технологиите, като се гарантира, че инвестициите в отбрана укрепват също така способностите в областта на здравеопазването, хуманитарната логистика и гражданската защита; като има предвид, че междусекторните иновации и иновациите с двойна употреба имат стратегическа стойност, по-специално за обединяването на въздушни, морски и наземни безпилотни системи и граждански технологии;

Бойни действия с безпилотни летателни апарати на съвременното бойно поле

Адаптиране на операциите към военни действия с безпилотни летателни апарати

1. подчертава необходимостта да се интегрират безпилотните летателни системи и способностите за борба с тях (C-UAS) на тактическо и оперативно равнище, като признава, че за да могат въоръжените сили да действат ефективно на бързо променящото се съвременно бойно поле, войниците трябва да могат да създават в реално време „стени срещу дронове“, които интегрират радари, акустични датчици, радиочестотни датчици, камери, електро-оптични и инфрачервени датчици и използващи лазери решения за унищожаване на ракети и дронове, за да гарантират своята способност за оцеляване, мобилност, способности за смъртоносни удари, ситуационна осведоменост и способности за провеждане на кинетични операции;

2. подчертава необходимостта да се гарантира адаптивност на технологиите, цикли на редовно модернизиране и усъвършенстване, за да се предотврати моралното остаряване, и да се насърчава непрекъснатото интегриране на иновативни системи във всички оперативни области, включително по суша, въздух, вода или под вода;

3. подчертава, че за разработването и внедряването на тези технологии са необходими инвестиции в научноизследователска и развойна дейност, улесняване на гражданско-военните партньорства в областта на изследванията и подкрепа за стартиращите предприятия и МСП, извършващи дейност във високотехнологичния промишлен сектор на отбраната;

4. призовава държавите членки и Комисията да интегрират многофункционални и транспортни въздухоплавателни средства (например платформи A400M и AEW&C) като командни, контролни и комуникационни (C3) центрове, центрове за управление на бойните действия и за транспорт на безпилотни летателни апарати, за да се поддържат свързаност и оперативен обхват. насърчава сътрудничеството между Европейската агенция по отбрана (EDA) и европейската промишленост за

разработване на оперативно съвместими екосистеми с отворена архитектура за C3, които свързват летящи на голяма височина и тактически безпилотни активи;

5. подчертава необходимостта от стабилна, суверенна военна въздушна верига за транспортиране, развръщане и подкрепа на модулни безпилотни летателни системи, като се гарантира бързо разполагане на сили, устойчива логистика и пълен европейски контрол върху данните, мрежите и автономността на мисиите;

6. насърчава държавите членки и институциите на ЕС да направят оценка на дългосрочните последици от тази промяна за структурата и обучението на силите и етичните стандарти за водене на война;

Предизвикателства на първа линия и нужди от оборудване

7. съзнава предизвикателството, свързано с разпознаването на безпилотни летателни апарати, пред което са изправени войниците на първа линия, и препоръчва интегрирането на оръжия за обезвреждане на безпилотни летателни апарати, ракети, дронове прехващачи, „ловци на дронове“ (drone catchers), скорострелни оръжейни системи за отбрана на последна линия, заглушаващи оръжия за противодействие на дронове и радиоелектронно разузнаване, способности за водене на електронна война и устойчиви системи за командване и контрол (C2) в пехотните сили чрез обучение и прикрепване на отряди за електронна война, така че пехотните сили да могат ефективно да действат на първа линия, като увеличават максимално тяхната способност за защита и извършване на ремонти и гарантират правилното разпознаване и прихващане на вражески безпилотни летателни апарати;

8. предупреждава, че отсъствието на БЛС на равнище бойна единица създава критична по отношение на времето разлика в способностите в началната фаза на воденето на сражение, която противниците биха могли да използват, което води до по-голям брой на жертвите и намалена оперативна свобода, и призовава за спешни мерки за преодоляване на този пропуск чрез обучение и адаптиране на доктрината;

Необходимост от евтини способности за C-UAS

9. подчертава предизвикателството, което пораждат настоящите неустойчиво високи разходи за прихващане на безпилотни летателни апарати, и призовава за съвместни програми и пазарно ориентирани инициативи за насърчаване на развитието на икономически ефективни способности за C-UAS, например електронна война, лазери, акустични системи за засичане и насочвано от ИИ прихващане, за да се намалят средните разходи

за прихващане, и призовава Комисията да проучи доколко е осъществимо използването на настоящите промишлени инструменти в областта на отбраната в подкрепа на целта за намаляване на средните разходи за прихващане на безпилотни летателни апарати;

10. призовава да се засили производството и технологичното разработване на съществуващите системи за противовъздушна отбрана, като се следва примерът на Украйна, където до момента те са доказали, че са най-резултатното, мобилно и икономически ефективно средство за противодействие на БЛС;

11. призовава да се постави акцент върху разработването на прости и евтини системи за противодействие на БЛС, които могат да бъдат произведени и разположени бързо, за да се гарантира незабавна оперативна готовност;

Адаптиране на доктрината за бойни действия към безпилотните летателни апарати

12. насърчава въоръжените сили да интегрират безпилотните летателни апарати във всички доктрини за водене на сражения и да ги приведат в съответствие като слой в оперативното и тактическото планиране с акцент върху сценариите за хибридна война, като се гарантира оперативна съвместимост със системите на НАТО за командване и контрол, системите за управление на гражданското въздушно движение и рамката на ЕС U-Space за интегриране на безпилотни летателни апарати;

13. призовава за актуализиране на целите по отношение на способностите и планирането с участието на въоръжените сили на държавите членки, за да се гарантира, че извлечените поуки в Украйна са интегрирани в доктрината за бойни действия;

14. подчертава, че способностите за борба с безпилотни летателни апарати трябва да бъдат интегрирани не само в пехотните подразделения, но и във всички основни военни платформи, включително военноморски плавателни съдове, танкове, бронетранспортьори и логистични превозни средства; призовава държавите членки и Европейската агенция по отбрана (EDA) да гарантират, че бъдещите програми за обществени поръчки и модернизация систематично включват модули за C-UAS, адаптирани към оперативната среда на всяка платформа; подчертава, че тази интеграция ще подобри защитата на въоръжените сили, ще повиши способността за оцеляване на активите с висока стойност и ще засили оперативната съвместимост между сухопътната, въздушната и морската област;

15. препоръчва всички коридори за безпилотни летателни апарати и подкрепящата инфраструктура, съфинансирана от ЕС, да включват вградена киберустойчивост и дублиране на слоеве в съответствие с препоръката на Европейската сметна палата за укрепване на стълб III („Устойчивост и готовност“) от Плана за действие за военната мобилност 2.0;

16. призовава да се запази финансирането с инструментите на ЕС и националните програми за преоборудването на съществуващите флотове и с цел да се гарантира постоянна готовност чрез цикли на обучение и поддръжка;

17. насърчава създаването на мобилни станции за поддръжка на безпилотни летателни апарати и линии за предаване на данни по протежение на модернизираните коридори за военна мобилност, за да се гарантират постоянни способности за командване и контрол (C2) и ремонт дори във влошена комуникационна среда;

18. препоръчва интегрирането на безпилотни летателни апарати за въздушно наблюдение в съществуващите европейски системи за наблюдение на транспортната инфраструктура (за мостове, тунели и летища), с което да се подобри както гражданската защита, така и бързата реакция в областта на отбраната; призовава да се отдава приоритет на моделите за финансиране на двойна употреба за безпилотни летателни системи, които да са в съответствие с целите за конкурентоспособност;

19. настоятелно призовава Комисията и държавите членки бързо да приложат поетапен план за оперативно съвместими звена от БЛС, с ясни етапни цели, резултати и отчетност и препоръчва всички коридори за безпилотни летателни апарати и подкрепящата инфраструктура, съфинансирана от ЕС, да включват вградени нива на киберустойчивост и дублиране;

20. призовава за създаването на пилотни коридори в рамките на инициативата на ЕС за защита от дронове, с акцент върху защитата на пристанищната и енергийната инфраструктура, които ще послужат за валидиране на оперативни протоколи за C-UAS и за предоставяне на малките и средните предприятия на възможности за внедряване в реални условия;

21. признава, че правилата за използване на сила по отношение на дроновете са неясни, и насърчава държавите членки, като се координират с НАТО, да извършат преглед на правилата за използване на сила за всички видове заплахи, свързани с дроновете, за да се гарантира, че те са подходящи за целите на реакцията спрямо най-иновативните заплахи;

Обучение и сертифициране на пилоти на безпилотни летателни апарати

22. насърчава държавите членки и Украйна съвместно да обучават и сертифицират пилоти на дронове със стандарти, равностойни на тези за операторите на артилерийски или безпилотни летателни апарати, да инвестират във всички ешелони в системи за противодействие на безпилотни летателни апарати — както за унищожаване, така и за обезвреждане, да направят преоценка на способността за оцеляване на бронираните средства и да гарантират, че танковете и бронетранспортьорите са модифицирани с цел противодействие на безпилотни летателни апарати, както и да разширяват звената за електронна война, за да се гарантира, че всички батальони разполагат със засилена способност за заглушаване, и да създават зони за защита от безпилотни летателни апарати около критичната инфраструктура;

23. подчертава необходимостта от редовно разработване и изпитване на системи с безпилотни летателни апарати, за да се гарантира тяхната адаптивност и способност за реагиране на нововъзникващи заплахи, като се има предвид бързият темп на технологичния напредък в тази област; подчертава колко са важни софтуерните системи, които могат бързо да бъдат изменяни и актуализирани, за да се реагира на променящите се нужди на бойното поле, като по този начин се дава възможност на въоръжените сили да запазят предимството си пред потенциалните противници и да поддържат конкурентно превъзходство в тази област;

Нарастваща заплаха от масови дълбочинни удари чрез рояци от дронове

24. подчертава нарастващото използване на безпилотни летателни апарати при хибридни и терористични атаки срещу критична инфраструктура и асиметричните предимства, които тези атаки могат да осигурят;

25. припомня нахлуванията на безпилотни летателни апарати с неизвестен произход, водещи до смущения в критична инфраструктура в Дания, Норвегия, Германия и Белгия, включително международни летища и военни бази, и операция „Spider web“ (Паяжина), опита през 2023 г. за саботаж на електроенергийната мрежа на Молдова, както и многократните удари с безпилотни летателни апарати от страна на хутите, които нарушават корабоплаването в Червено море; подчертава, че подобни случаи показват как евтини системи дават възможност да се предизвикат смущения; настоятелно призовава държавите членки да включат специфични за безпилотните летателни апарати протоколи за реагиране в националните планове за устойчивост;

26. решително осъжда неотдавнашната поредица от нахлувания на руски безпилотни летателни апарати и подозрения за враждебно прелитане в няколко държави — членки на ЕС, включително Полша, Румъния и балтийските държави, насочени към гранични райони, енергийни съоръжения и логистични центрове;

27. предупреждава, че тези инциденти показват нарастващата способност на държавните и недържавните участници да използват евтини безпилотни системи, за да застрашават обществената безопасност, да нарушават веригите на доставки и да изпробват отбранителната готовност на ЕС и НАТО;

28. подчертава, че подобни случаи показват как евтини системи дават възможност да се предизвикат смущения;

29. подчертава, че безпилотните летателни апарати могат да пораждат не само военни рискове, но и рискове за обществената безопасност в по-широк смисъл, включително потенциалната злоупотреба с такива апарати в контекст, засягащ отрицателно общественото здраве, опазването на околната среда и гражданската инфраструктура; настоятелно призовава държавите членки и Комисията да интегрират тези аспекти в оценките на риска и стратегиите за подготвеност на национално равнище и на равнище ЕС и да включат специфични за дроновете протоколи за реагиране в националните планове за устойчивост;

30. признава, че операция „Spider Web“ (Паяжина), операция „Rising Lion“ (Надигащ се лъв“) и използването на руския сенчест флот демонстрираха капацитета за дълбочинни удари срещу стратегически активи от вътрешността на противникова държава, и насърчава специалистите по планиране на гражданската защита на държавите членки да осигурят защита срещу такива сценарии в доктрината за планиране при извънредни ситуации;

31. признава, че дроновете промениха стратегическата и оперативната среда на съвременните военни действия, като се започне от тактическо разузнаване и определяне на мишени на бойното поле и се стигне до стратегически дълбочинни удари и кибероперации, както и че те пораждат асиметрии, които могат както да засилят, така и да дестабилизират отбранителните позиции на ЕС;

32. подчертава риска от атаки с насищане в „сивата зона“ срещу инфраструктурата на ЕС;

33. подчертава необходимостта от защита на европейските енергийни мрежи, пътища, железопътни линии, транспортни центрове и цифрова инфраструктура като приоритетни цели на хибридната война и че е необходимо взаимодействие между

военните сили, правоприлагащите органи, екипите за първа помощ, граничния контрол и гражданското общество с цел ефективно прилагане на доктрината за планиране при извънредни ситуации; препоръчва да се създаде платформа за обмен на най-добри практики между органите, управляващи стратегическа инфраструктура;

34. подчертава спешната необходимост от засилено морско наблюдение в региона на Балтийско, Северно и Черно море, където руските дейности с безпилотни летателни апарати представляват особено голяма заплаха; подчертава колко е важно да се предприемат мерки срещу руския сенчест флот, като се имат предвид подозренията за негово участие в непозволеното навлизане на безпилотни летателни апарати в европейското въздушно пространство; счита, че новото оперативно измерение на хибридната война налага да бъдат интегрирани стратегиите за морска сигурност и противодействие на БЛА; приветства започването на ръководени от НАТО операции, например „Baltic Sentry“ (Балтийски страж);

Устойчивост и защитни пространства

35. препоръчва да се разработват всеобхватни национални стратегии за гражданска отбрана срещу нападения с безпилотни летателни апарати, като се гарантира готовност на национално, регионално, общинско и общностно равнище и на равнище домакинства, като се набляга на системите за ранно предупреждение за местното население, ясни инструкции относно начина, по който следва да се реагира, и защитени пространства (убежища) за населението и инфраструктурата;

36. подчертава необходимостта от общи насоки относно начина, по който да се оформят националните стратегии за C-UAS, при пълно зачитане на суверенитета на държавите членки и в съответствие с особеностите на сцените на военни действия, в които тези стратегии за C-UAS трябва да функционират;

37. призовава за редовно актуализиране на съществуващите наръчници на Съвместния изследователски център (JRC) на тема „Защита срещу безпилотни летателни системи“, за да се гарантира, че мерките за противодействие срещу тази постоянно променяща се заплаха продължават да бъдат ефективни по отношение на технологиите, доктрините и практиката;

38. призовава Комисията и държавите членки да гарантират защитата на инфраструктура и субекти на ЕС от критично значение срещу евентуални атаки с безпилотни летателни апарати, в съответствие с Директива (ЕС) 2022/2557;

39. насърчава държавите членки да извършат цялостен одит и оценка на съществуващата инфраструктура от убежища и

подкрепя създаването на постоянни забранени за полети зони и зони за противодействие на БЛС около критичната инфраструктура на ЕС, координирани от националните органи и Frontex и подкрепяни от споделени платформи за C2; препоръчва тези зони да бъдат оборудвани с многопластови системи за откриване и смекчаване на последиците, финансирани от фонд „Вътрешна сигурност“, пакета на ЕФО за противодействие на БЛС и други приложими инструменти на ЕС;

40. подчертава спешната необходимост от разгръщане на засилен план за защита срещу безпилотни летателни апарати за зоните около критичната енергийна инфраструктура и насърчава държавите членки да проучат потенциала за включване на доброволни национални участници от сектора на отбраната като част от усилията за гражданска защита и изграждане на устойчивост; отбелязва, че тези участници могат да изпълняват решаваща роля за повишаването на степента на подготвеност и осведоменост и на капацитета за подкрепа на местно равнище в хибридни и кризисни ситуации;

41. насърчава държавите членки да преразгледат националните доктрини и оперативните концепции за управление на извънредни ситуации при нападения с БЛС, за да включват анализ на риска и картографиране на заплахите, разработване на ефективни стандарти за убежищата и защита на стратегическата инфраструктура, обучение за службите за спешна помощ, местните органи и общностите, технологична интеграция, включително системи C4I (командване, контрол, комуникации, компютърни технологии и разузнаване) и анализ на заплахите, основан на изкуствен интелект (ИИ), както и създаването на Национален център за управление на извънредни ситуации (NEMC), който създава и прилага многогодишни програми за обучение;

42. освен това препоръчва по-активно използване на доброволните национални ресурси за отбрана на държавите — членки на ЕС, като част от рамките за гражданска защита, по-специално за повишаване на готовността и капацитета за управление на кризи на местните общности, и счита, че е от съществено значение държавите членки да гарантират наличието на ефективни системи за ранно предупреждение и ясни протоколи за комуникация, за да се поддържа общественото доверие, да се намали паниката и да се гарантира изпълнението по време на извънредни ситуации; препоръчва тези стратегии да включват разпоредби за услуги за психологическа и социална подкрепа за засегнатото население и обучение в областта на гражданската защита за местните общности с цел повишаване на цялостната устойчивост;

43. призовава финансирани от ЕС програми да насърчават сътрудничеството между секторите на отбраната, космическото пространство, гражданската защита и транспорта, за да се ускори разработването на оперативно съвместими безпилотни системи и системи за защита срещу безпилотни летателни апарати за различни области на приложение; счита, че финансирането за научни изследвания в областта на безпилотните летателни апарати следва също така да допринася за подобряване на използването на безпилотните летателни апарати за граждански цели, например в борбата с горските пожари или при издирвателни и спасителни операции; насърчава улесняването на обмена между гражданския и отбранителния сектор, което ще доведе до подходящи научни изследвания с двойна употреба в съответствие със Стратегия 2.0 за безпилотните летателни апарати на Комисията;

44. подчертава колко са важни всеобхватните обществени информационни кампании и образователни инициативи за повишаване на обществената осведоменост относно сигурността във връзка с безпилотните летателни апарати, допълнени от засилени мерки за наблюдение и борба с дейностите по дезинформация в областта на безпилотните системи, особено тези, които имат за цел да окажат психологическо въздействие върху цивилното население;

45. счита, че необходимостта от всеобхватна стратегия за гражданска защита е от първостепенно значение; препоръчва тя да включва следното:

    а) определяне на методиката за оценяване на заплахите и потребностите;

    б) разработване и прилагане на оперативна концепция, която гарантира ясно вземане на решения, междуведомствена координация и информационен поток в реално време на всички равнища;

    в) подготвеност и ранно предупреждение, с което се установяват механизми за ранна подготвеност, своевременно предупреждение и ясни инструкции за населението;

    г) първа помощ с ясно определени роли и координация между екипите за първа помощ, медицинските служби, гражданската защита, военните сили и доброволците, подкрепена от усъвършенствани комуникационни системи;

    д) физическа защита и непрекъснатост на функционирането с определени нива на защита на населението и критичната инфраструктура, за да се намалят загубите и да се гарантират непрекъснати операции;

е) устойчивост на критичната инфраструктура, имаща за цел да се гарантира способността за оцеляване и непрекъснатата функционалност на основните услуги;

ж) защита на границите, интегрираща технологични решения за предотвратяване на проникването, подкрепена от способности за разузнаване и бързо реагиране;

з) повишаване на устойчивостта на общностите чрез подпомагане на лидерите на национално и местно равнище, интегриране на доброволците, подкрепа за уязвимите групи от населението и предоставяне на насоки на общностите в реално време;

и) подкрепа за обществени информационни и комуникационни кампании, които предоставят съвети относно надеждни комуникационни стратегии чрез официални канали и социални медии с цел поддържане на доверието и осведомеността;

й) развитие на икономическата устойчивост чрез подпомагане за координирането на запасите за извънредни ситуации, ресурсите и непрекъснатостта на основните услуги на всички равнища;

к) обучение и учения, провеждани съвместно, които включват симулации, съсредоточени върху осигуряването на подготвеност и ефективно управление на кризи;

46. препоръчва съвместно разработване на многопластови отбранителни системи и възлагане на обществени поръчки за такива системи, както и стабилна вътрешна подготвеност, като се наблегне върху системите за гражданска тревога, защитените убежища и обществените образователни кампании;

47. подчертава, че безпилотните системи са особено уязвими за кибератаки и проникване по разузнавателен път; призовава държавите членки и съответните агенции на ЕС да засилят цялостната сигурност на технологиите за безпилотни летателни апарати, включително киберустойчивостта, стандартите за криптиране, контрола на собствеността и устойчивостта на шпионаж и вражески разузнавателни дейности, като гарантират защита през целия жизнен цикъл на тези системи;

Способност за бързо разполагане

48. подчертава предизвикателствата, които БЛС поставят пред държавите членки, поради динамичното им насочване в градска и скрита среда, тактическата гъвкавост, хирургическата точност, асиметричното предимство и капацитета за масово разгръщане;

49. признава предизвикателствата, които поражда използването от страна на Русия на многопластови операции с безпилотни летателни апарати, съчетаващи безпилотни летателни апарати за разузнавателни данни, наблюдение и разузнаване (ISR), които предоставят данни в реално време, следвани незабавно от ударни безпилотни летателни апарати, тъй като това предоставя на националните отбранителни сили ограничено време за засилване на отбраната и за организиране на способностите за реагиране;

50. решително осъжда неотдавнашната поредица от нахлувания на руски безпилотни летателни апарати и подозрения за враждебни прелитания в няколко държави – членки на ЕС, насочени към гранични райони, енергийни съоръжения, военни обекти и логистични центрове;

51. предупреждава, че тези инциденти показват нарастващата способност на държавните и недържавните участници да използват евтини безпилотни системи, за да застрашават обществената безопасност, да нарушават веригите на доставки и да изпробват отбранителната готовност на ЕС и НАТО;

52. изразява сериозна загриженост относно използването от страна на Русия на безпилотни летателни апарати, доставяни от нейните партньори, както над украинска територия, така и в нарушение на въздушното пространство на държави – членки на ЕС;

53. призовава за засилени санкции, насочени срещу руските вериги за доставки и производствени компоненти, както и срещу трансфера на технологиис участие на Русия, който дава възможност на други държави да снабдяват Русия с технологии за безпилотни летателни апарати;

54. призовава настоятелно Комисията да предприеме необходимите мерки за предотвратяване на подобни действия;

55. подчертава, че ефективните национални стратегии за гражданска защита срещу нападения с дронове трябва да бъдат подкрепени от модернизирана транспортна и комуникационна инфраструктура с двойна употреба, позволяваща бързото придвижване на звена за противодействие на БЛС, мобилни радарни активи и екипи за ремонт, като се гарантира, че плановете за устойчивост се реализират под формата на оперативна мобилност;

56. счита, че използването от Украйна на децентрализирани бойни звена с дронове с контрол на равнище взвод е ценен метод, който заслужава да бъде копиран;

57. препоръчва екипи за удари с дронове с автономни цикли на вземане на решения да бъдат интегрирани в бригадите на въоръжените сили на държавите членки;

58. настоятелно призовава Комисията и държавите членки, заедно с НАТО, да стартират шестмесечен пилотен проект на ЕС и НАТО за създаване, сертифициране и валидиране на първоначални бойни звена с безпилотни летателни апарати на равнище роти, които да бъдат разполагани заедно със съюзнически бригади, с изискване да се публикуват докладът за валидиране на пилотния проект и препоръчителни последващи действия;

59. признава, че ефективността на системите за БЛС зависи преди всичко от точността на навигацията при работа в среда на интензивна електронна война (ЕВ);

60. препоръчва операторите на дронове във въоръжените сили да започнат да използват антени с контролирано насочване на приемането (CRPA) и надеждни сигнали от глобална навигационна спътникова система (ГНСС) като публично регулираната услуга на „Галилео“, за да се осигурят точни данни за избора на подходящия момент и да се намалят навигационните грешки;

61. подчертава необходимостта инвестициите в офанзивни БЛС да се допълнят със системи за противодействие на БЛС, мерки за електронна защита и устойчивост на ГНСС, за да се сведе до минимум уязвимостта спрямо враждебно заглушаване и смущения;

62. призовава за незабавно финансиране и бързо въвеждане на звена с бойни дронове – както противотанкови, така и противопехотни, във въоръжените сили на НАТО и ЕС на равнище роти, батальони и бригади, които да бъдат интегрирани органично в бойни единици в цяла Европа; изисква Украйна да бъде включена като пълноправен оперативен и доктринален партньор в процеса на разработване, обучение и сертифициране; настоятелно призовава Комисията и върховния представител да изработят двугодишна ускорена програма за възлагане на обществени поръчки, обучение, поддържане и сертифициране;

63. препоръчва на държавите членки да разработят въз основа на своите национални стратегии за отбрана съвместна реакция спрямо атаки с БЛС, включително чрез съвместно разработване и възлагане на обществени поръчки за технологични решения, които могат да бъдат внедрени съвместно и са напълно оперативно съвместими със системите за командване и контрол на НАТО и безпроблемно могат да бъдат интегрирани в системите за управление на гражданското въздушно движение и

рамката на ЕС U-space за интегриране на дронове с цел справяне със сценариите при хибридна война;

64. подчертава потенциала на гражданските дронове и ползите от тях и голямата трансформация, която те предизвикаха в мобилността, логистиката, управлението на извънредни ситуации и картографията, наред с много други области, и отбелязва, че те вече представляват значителен напредък в рамките на усилията за справяне с предизвикателствата пред Европейския съюз, свързани със сигурността и отбраната;

Снабдяване, финансиране и възлагане на обществени поръчки по отношение на дроновете и способностите за защита от безпилотни летателни средства (C-UAS)

Предварително одобрени доставчици

65. призовава националните и международните органи за възлагане на обществени поръчки и възлагащите органи, включително, наред с другите, Комисията и EDA, да изготвят в тясно сътрудничество с държавите членки открити и прозрачни, предварително одобрени списъци с доставчици и приоритетни поръчки за компоненти и платформи за дронове от критично значение, и да гарантират равен достъп за МСП в целия Съюз, за да се даде възможност за по-бързо сключване на договори по време на кризи;

66. подчертава, че тези списъци следва да се основават на прозрачни и конкурентни процедури за подбор, които са редовно актуализирани, за да отразяват оперативната обратна връзка (включително от Украйна), и следва да се избягва създаването чрез тях на дългосрочни пазарни предимства, които могат да нарушат конкуренцията; призовава за разширяване на достъпа до финансови инструменти на ЕС и за процедури за възлагане на обществени поръчки, които включват стартиращи предприятия и научноизследователски институции при условия на равнопоставеност;

67. призовава ЕС да създаде управляван от EDA списък на предварително одобрени доставчици на монтажни възли за дронове от критично значение и отбелязва, че е важно да се даде възможност на МСП да докажат, че отговарят на условията, чрез одити на място, а не чрез демонстриране на досегашни резултати, за да се улесни тяхното участие в европейската отбранителна индустриална база;

Подкрепа за МСП

Регионални центрове и инструменти за финансиране

68. насърчава държавите членки и EDA да рационализират стандартите за сертифициране и летателна годност, за да се ускори интегрирането и да се намали дублирането при изпитванията и издаването на удостоверения; насърчава ПЕОП и други финансови инструменти да отдават приоритет на финансирането на регионални центрове за производство на дронове и иновации в сферата на системите за защита срещу БЛС със споделена инфраструктура и бързо регулаторно одобрение, особено в държавите на предна линия; подчертава колко е важно да се насърчават справедливите трудови практики, социалната закрила и развитието на умения с цел да се постигне висококачествена работна сила, като същевременно се подкрепят местните общности и МСП, с акцент върху създаването на възможности за устойчива заетост;

69. призовава за специална подкрепа за МСП с цел да се осигури достъп до тези финансови инструменти, включително опростени процедури за кандидатстване и критерии за възлагане;

Достъп на МСП до финансиране и обществени поръчки

70. отбелязва, че МСП се сблъскват със значителни пречки за достъпа до фондовете на ЕС за отбрана и често са изключени от широкомащабните обществени поръчки, доминирани от утвърдени изпълнители; поради това насърчава създаването на конкретни механизми за подпомагане на интегрирането на МСП чрез намаляване на административната тежест, въвеждане на инструменти за пряко финансиране с толерантност към неуспехи и предоставяне на възможности за микрофинансиране с безвъзмездни средства и инструменти за бързо финансиране, които са от съществено значение за МСП, като същевременно се гарантират справедливи условия чрез пропорционални изисквания за консорциумите, разумни гаранции и гъвкави условия на плащане; насърчава включването на стартиращи предприятия и научноизследователски организации в процесите на възлагане на обществени поръчки;

71. признава, че 80% от европейската промишленост, участваща в разработването, производството и експлоатирането на леки дронове, се състои от МСП, които са от основно значение за научноизследователската и развойната дейност и иновациите при технологиите, свързани с дроновете, и за бързото реагиране спрямо неочаквани промени в сектора, както показва примерът в Украйна, и че тези дружества се сблъскват със затруднения при получаването на финансиране за своите проекти;

72. призовава Комисията да създаде единно звено за контакт, което да информира и подпомага МСП от ЕС, произвеждащи дронове, при получаването на и достъпа до финансиране, като се има

предвид, че стопанската им структура ги затруднява да поемат бюрократичната тежест, свързана с тези процеси;

73. приветства съществуващите инициативи на Комисията за подкрепа на МСП и стартиращите предприятия в областта на отбраната в ЕС, по-специално иновационната схема на ЕС в областта на отбраната (EUDIS) по линия на ЕФО;

74. призовава EDA и Комисията да надграждат върху тези усилия, като проучват допълнителни мерки, чрез които да се ускори внедряването на отбранителни системи с широк обсег на въздействие от страна на европейските МСП, произвеждащи дронове, така че да се дава възможност на тези МСП да се стремят към възможности за износ извън Европа – с цел да се гарантира тяхната търговска жизнеспособност – като същевременно се развиват европейските отбранителни способности и се улеснява интеграцията с украинските въоръжени сили (УВС) и се насърчават чести съвместни действия за иновации;

Растеж на МСП, разрастване и промишлена интеграция

75. признава, че по-голямата част от предприятията от сектора за производство на дронове са МСП и стартиращи предприятия и че поради това е от съществено значение да се опростят процедурите и мерките за подкрепа на МСП, например безвъзмездни средства, регулаторна подкрепа, интеграция, разрастване;

76. призовава да се създадат регионални клъстери за иновации в областта на дроновете, които да свързват МСП, научноизследователските центрове и по-големите отбранителни интегратори, за да се насърчават трансферът на технологии и промишлените взаимодействия;

77. признава потенциала на ЕФО да подпомага развитието на МСП в посока ключови доставчици и насърчава програми, които подпомагат капацитета на МСП да се снабдяват с компоненти, да развиват производствения инженеринг и да подкрепят високи равнища на автоматизация с цел увеличаване на производството;

78. насърчава програмите на ЕФО да дават възможност за по-бързо разрастване на МСП чрез поредица от кръгове на финансиране, които подкрепят ранен растеж и достъп до капитал, разработване на продукти, изпитване и оценка, въз основа на инициативата BraveTech EU;

79. призовава Комисията да стимулира съвместни предприятия с участието на големи европейски производители в областта на отбраната и новаторски МСП, работещи в сектора за дронове, за

да се увеличи производството; препоръчва в това отношение включването на украинската промишленост;

Изпитване, сертифициране и опростяване на нормативната уредба

80. признава, че периодът между изпитването и валидирането на дронове е продължителен, и насърчава държавите членки да отменят ограниченията, свързани с възлагането на обществени поръчки, които възпрепятстват МСП да изпитват ключови способности;

Европейска отбранителна технологична и индустриална база (ЕОТИБ)

81. насърчава държавите членки и Съвета да интегрират технологиите за дронове от следващо поколение, например авангарден ИИ, автономия на рояка и твърдо установените линии за управление и контрол в европейската отбранителна технологична и индустриална база (ЕОТИБ), като същевременно се стремят към постепенна и взаимноизгодна интеграция на украинската отбранителна технологична и промишлена база и използват дългосрочни пътни карти за промишлеността, водещи клъстери на ЕФО и ускорени инструменти на ПЕОП, за да се гарантира навременното адаптиране и да се запази технологичното предимство на Съюза;

82. призовава ЕС да разглежда дроновете като критични способности; подчертава неотложната необходимост да се инвестира в ЕОТИБ, за да стане възможно масовото производство на дронове на приемливи цени, и подчертава необходимостта от икономически ефективни системи, които могат да се внедряват в голям мащаб, и да се гарантира, че ЕС е независим по отношение на способностите си в областта на дроновете; счита, че развитието на такива способности трябва да се извършва в тясно сътрудничество с Украйна, и подчертава колко е важно да се насочват повече инвестиции на ЕС в областта на отбраната към съвместно възлагане на обществени поръчки с подкрепата на EDA;

83. призовава Съюза и държавите членки да работят в спешен порядък по конкретни проекти, имащи за цел запълване на пропуски в способностите в областта на интегрираната противовъздушна и противоракетна отбрана, особено свързаната с военните действия с дронове и защитата от дронове, с цел създаване на многопластова, дълбока зона от технологично напреднали системи с оперативно съвместими способности за откриване, проследяване и неутрализиране на дронове; подчертава, че също толкова важно е въздушното превъзходство, например проектът за бъдеща въздушна бойна система (FCAS);

приканва държавите членки да обмислят възможността да използват рамката за европейските проекти в областта на отбраната от общ интерес, за да създават проектите; признава необходимостта от междусекторно сътрудничество между общностите в областта на отбраната, киберсигурността и научните изследвания, за да се разработят цялостни стратегии, които включват най-новите технологии за цифрова и кибернетична отбрана;

84. подчертава необходимостта от разширяване на тези способности, така че да обхванат всички държави членки, особено районите около критична инфраструктура и населените райони;

85. подчертава обаче, че тези съвместни програми трябва също така да бъдат структурирани така, че да гарантират бързи цикли на развитие и активно да дават възможност за участие на иновативни малки и средни предприятия (МСП); подчертава, че тези дружества често са значително по-гъвкави и изобретателни в сравнение с традиционните главни изпълнители и че използването на техния творчески подход и бързина е от съществено значение, за да се върви в крак с променящата се среда на заплахи и за бързото въвеждане на терен на икономически ефективни решения;

86. признава, че темпът на технологично развитие в областта на безпилотните системи и на системите за противодействие на безпилотните системи е безпрецедентен, и призовава Европейската комисия, Европейската агенция по отбрана и държавите членки да възприемат по-бързи цикли на иновации и придобиване, което да способства за бързо въвеждане на терен на нови технологии за безпилотни летателни апарати и системи за защита срещу безпилотни летателни средства (C-UAS); подчертава, че продължителните процеси на сертифициране, възлагане на обществени поръчки и изпитване пораждат риск способностите на ЕС да са вече морално остарели към момента на внедряването им;

Стена за защита от дронове

87. изразява подкрепа за системата за наблюдение и отбрана срещу дронове („стена за защита от дронове“), предложена от председателя на Комисията, която да включва солидна цялостна система, обхващаща усъвършенствани способности за откриване, устойчиво командване и контрол и икономически ефективно прихващане, и призовава за изготвянето на техническа пътна карта в тясно сътрудничество с Украйна; настоява, че предложенията на Комисията трябва да се основават в значителна степен на украинския опит от фронта, който показва, че ефективността зависи не само от технологията на платформите, но и от интегрираното командване и контрол,

обучения персонал и устойчивата екосистема за водене на война, включително местните производители, оператори, новатори и доставчици на данни/анализи;

Рационализиране на сертифицирането

88. насърчава държавите членки, Агенцията за авиационна безопасност на Европейския съюз (ЕААБ) и EDA да рационализират стандартите за сертифициране и летателна годност, за да се ускори интегрирането и да се намали дублирането при изпитванията и издаването на удостоверения; отбелязва, че приемането на системи за докладване на големи аварии (EMARS) и кръстосаното сертифициране са задължителни;

89. призовава ЕААБ да ускори обработването на заявленията за „разрешения за излитане“ и да определи ясни критерии за сертифициране за системите от клас HALE/MALE съвместно с НАТО; подчертава спешната необходимост от определяне на достатъчен брой одитори и рационализиране на процедурите, за да се избегнат ненужни забавяния в иновациите;

90. призовава за приемането на европейска рамка за бързо разрешаване на преминаването на границата и транзита на оборудване от безпилотни летателни системи (UAS)/дронове между държавите членки в контекста на военната мобилност;

91. призовава Комисията да хармонизира ориентираните към отбраната регулаторни действия във връзка с дроновете, за да създаде обвързваща регулаторна рамка на ЕС за военни операции с дронове (успоредно с гражданските правила на ЕААБ); подчертава, че тя следва да изясни правилата за използване на сила, сертифициране, използване на военното въздушно пространство и за етични гаранции за мисиите по линия на ОПСО и националното планиране в областта на отбраната, за да се улесни оперативната съвместимост и да се ускорят съвместните операции в рамките на мисиите по линия на ОПСО или НАТО;

Трансфери в рамките на ЕС

92. призовава Комисията да опрости правилата за трансфер в рамките на ЕС на технологии, свързани с дронове и противодействие на дронове, и да създаде полезни взаимодействия между Директива 2009/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 май 2009 г. за опростяване на реда и условията за трансфер на продукти, свързани с отбраната, вътре в Общността[15] и свързаните с тях технологии и Регламент (ЕС) 2021/821 на Европейския парламент и на Съвета

---

15 ОВ L 146, 10.6.2009 г., стр. 1.

от 20 май 2021 г. за въвеждане на режим на Съюза за контрол на износа, брокерската дейност, техническата помощ, транзита и трансфера на изделия с двойна употреба[16];

93. призовава за премахване на ненужните бюрократични пречки и бюрокрацията, които забавят оперативната готовност;

94. подчертава необходимостта инвестициите в офанзивни БЛС да се допълнят със системи за противодействие на БЛС, мерки за електронна защита и устойчивост на ГНСС, за да се сведе до минимум уязвимостта спрямо враждебно заглушаване и смущения;

Съответствие с критериите за произход от ЕС

95. призовава за връщане на производството, за да се избегне непропорционална зависимост от трети държави, по-специално Китай, за производството на безпилотни летателни системи;

96. призовава държавите членки, Комисията и Европейската агенция по отбрана спешно да обърнат внимание на критичната зависимост на ЕС от китайски редкоземни метали, които са от основно значение за отбранителната промишленост, включително производството на дронове и на системи за противодействие на дронове; подчертава необходимостта от създаване на алтернативни и устойчиви източници на добив и преработка на редкоземни елементи, от инвестиране в научноизследователска и развойна дейност в областта на технологиите за рециклиране и заместване и от включване на тези приоритети в бъдещите програми на Европейския фонд за отбрана и ПЕОП, които са насочени към укрепване на стратегическата промишлена устойчивост на Европа;

97. изисква от Комисията да гарантира, че всички платформи за дронове, финансирани от европейски програми и/или финансови инструменти, отговарят на съответните критерии за допустимост за произход от ЕС на основните подкомпоненти, и да предприеме действия, за да гарантира, че доставките на такива подкомпоненти са надеждни и гарантирани;

98. освен това призовава за подизпълнителите да се прилагат същите критерии; подчертава, че е важно да се гарантира пълен и пряк европейски контрол върху интерфейсите човек-машина и друг софтуер, свързан с дроновете;

99. призовава Комисията да гарантира, че всички платформи за дронове, финансирани от бюджета на ЕС, следва да отговарят на критериите за произход от ЕС и да не бъдат ограничавани от

---

16 ОВ L 206, 11.6.2021 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/821/oj.

трети държави по отношение на определянето, адаптирането и развитието на дизайна на продукта, включително законното правомощие за замяна или разглобяване на компонентите, подлежащи на такива ограничения;

100. призовава за стимули с цел да се гарантира, че финансираните от EDA платформи за дронове отговарят на критериите за произход от ЕС или произхождат от държави партньори като Украйна, Норвегия и Обединеното кралство, по-специално по отношение на основните подкомпоненти;

Структура на безвъзмездните средства по ЕФО и критерии за отпускане

101. препоръчва да се стимулира отпускането на безвъзмездни средства от ЕФО, за да се гарантира, че:

    1) състезателните процедури дават на продавачите допълнителни точки за дружества, които доставят компоненти с произход от ЕС;
    2) търговете са отворени за трети държави като Украйна и трети държави със споразумения за стратегическо партньорство с ЕС;
    3) се осигурява обмен между служителите относно набавянето на компоненти;

102. призовава EDA да направи оценка на продавачите относно тяхното оперативно въздействие и ефективност на разходите при изпълнението на целите на мисиите, вместо да се съсредоточава само върху единичната цена;

103. насърчава държавите членки да разрешат при определени условия разгръщане на терен и експериментиране с ненапълно сертифицирани системи с цел спешна оперативна употреба с оценка в реално време в контролирана среда;

104. насърчава ПЕОП и други финансови инструменти да отдават приоритет на финансирането на регионални центрове за производство на дронове със споделена инфраструктура и при ускорени регулаторни процедури, особено с участието на държавите на първа линия;

Регионални производствени центрове

Системи за защита срещу безпилотни летателни средства и регионални производствени центрове

105. призовава държавите членки спешно да ускорят разширяването на европейския капацитет за разработване и производство на дронове и за противодействие на дронове, включително чрез инструмента „Мерки за сигурността на Европа“ (SAFE);

106. призовава Комисията да предложи пакет от мерки на ЕС за безпилотните летателни апарати с акцент върху безпилотните летателни апарати и системите за противодействие на безпилотни летателни апарати, както и спомагателните способности, който следва да съдържа стратегия за използване на съществуващите инструменти за стимулиране на научноизследователската и развойната дейност и локализирането на веригите на доставки от критично значение, както и регламент относно използването на безпилотни летателни апарати в граждански и военен контекст, който да е подходящ за настоящия сценарий на заплаха; призовава за увеличаване на инвестициите, насочени към интегрирането на следващото поколение цифрови технологии в областта на дроновете и системите за противодействие на дронове, за да се повиши тяхната устойчивост, способност за разрастване и ефективност;

107. призовава за създаването на национални центрове за изпитване, сертифициране и оперативна съвместимост на дронове в целия ЕС;

108. подчертава, че тези центрове ще улеснят изпитването и сертифицирането на БЛА и на системите за защита срещу безпилотни летателни средства в съответствие със стандартите на ЕС и НАТО;

109. подчертава необходимостта от изпитване и производство на дронове и системи за защита срещу безпилотни летателни средства (C-UAS) и обучение за рябота с тях с цел укрепване на външните граници и възпиране на хибридната агресия;

110. подчертава, че регионалните центрове за производство на дронове следва да бъдат разположени съвместно с логистични възли с двойна употреба, свързани с TEN-T, които дават възможност за безпрепятствено придвижване през границите на военни и граждански активи, резервни части и оператори от областта на дроновете по интегриран начин в целия ЕС и в съответствие с всяка бъдеща концепция за „стена за защита от дронове“;

111. подкрепя създаването на центрове за поддръжка, разположени съвместно със съоръжения на НАТО, с подходящо техническо оборудване, за да се даде възможност за бързо обслужване на активите от системите за защита срещу безпилотни летателни средства;

Квалифицирани производители, лоялна конкуренция и регионални екосистеми

112. подчертава, че европейският пазар на безпилотни летателни апарати следва да се развива съгласно принципите на лоялна

конкуренция, иновации и свободен достъп за квалифицирани производители; отбелязва, че стабилността на търсенето и ясните дългосрочни перспективи са от съществено значение за устойчивостта на европейските производители на дронове;

113. подчертава значението на увеличаването на местния промишлен капацитет, за да се гарантира конкурентоспособност, устойчивост и дългосрочна жизнеспособност на сектора на европейските безпилотни системи;

114. подчертава, че ползите от свързаните с дроновете иновации и производство следва да бъдат географски балансирани;

115. призовава за създаването на иновационни коридори и места за изпитване във всички региони на Съюза, за да се гарантира достъп до финансиране и да се стимулират местните екосистеми на стартиращи предприятия, МСП и научноизследователски институти, допринасящи за технологичния суверенитет на Европа.

116. отбелязва, че в действията, свързани със способностите за дронове и за противодействие на дронове, липсват дългогодишни предварително установени практики, и поради това настоятелно призовава Съюза и неговите държави членки да се възползват от този факт, като гарантират от самото начало, че планирането, научноизследователската и развойната дейност, възлагането на обществени поръчки и управлението на такива способности все повече се извършват през европейска перспектива и че в Съюза има достъп до критични суверенни технологии, свързани с военните действия с дронове и за противодействие на дронове;

117. призовава да се гарантира, че критериите за допустимост на ЕФО са коригирани, за да се гарантира по-висока оценка за съвместните обществени поръчки с по-справедливо географско представителство на държавите членки, като се гарантира, че консорциумите, които се изграждат, са в състояние да увеличат промишленото си производство в областта на отбраната;

Иновации, клъстери за научноизследователска и развойна дейност и производство на компоненти от критично значение

118. призовава Комисията да адаптира своите инструменти в областта на отбраната и на промишлената политика относно отбраната, за да гарантира, че те са подходящи за целта си да подкрепят развитието на способности за безпилотни летателни апарати и за борба с безпилотните летателни апарати;

119. призовава за финансиране от ЕС в подкрепа на създаването на авангарден център за производство на компоненти за дронове, особено в региони със силни инженерни и ИТ сектори, като се

допринася както за регионалното развитие, така и за стратегическата автономност на Съюза;

120. призовава ЕФО да финансира многонационални клъстери за научноизследователска и развойна дейност, насочени към задвижването на дронове, автономност на ИИ и твърдо установени линии за командване и контрол;

121. подчертава значението на насочването на стратегическите инвестиции към съответните промишлени и технологични центрове в целия ЕС, като се подкрепят преработката на суровини, производството на полупроводници, производството на батерии, сглобяването на дронове и интегрирането на командването и контрола, като същевременно се гарантира, че тези инвестиции също така укрепват по-широката европейска отбранителна индустриална база;

Ускорено разгръщане на терен

Ускорител на иновациите в областта на дроновете и експериментиране

122. приветства първата кампания за оперативно експериментиране в областта на иновациите в областта на отбраната (OPEX), стартирана от EDA, и приканва EDA да я превърне в постоянен ускорител на иновациите в областта на дроновете и Системите за защита срещу безпилотни летателни средства с цел ускорено въвеждане на терен и да валидира обратната връзка от първа линия, да ускори създаването на прототипи и бързото разполагане на бойното поле чрез покани за участие в кратки състезателни процедури, за да се даде възможност за напредък и иновации;

Гъвкавост на обществените поръчки и ускорено придобиване

123. призовава EDA да позволи сключването на договори за неограничени доставки/за неограничено количество (IDIQ), за да се гарантира постигането на базово равнище на доставките;

124. призовава EDA и други агенции, организиращи тръжни процедури, да създадат специална пътека за придобиване на БЛС чрез специални обществени поръчки за усъвършенствани БЛС с цел заобикаляне на конвенционалните многогодишни процедури на придобиване и договори за услуги;

125. Призовава да се гарантира, че проектите по ЕФР и други инициативи на ЕС за съвместно възлагане на обществени поръчки в областта на отбраната се ползват от приоритетно оценяване на поръчките, които спомагат за бързите процеси на придобиване и намаляват усложненията при възлагането на обществени поръчки;

Включване на МСП и нетрадиционни търговци

126. насърчава развитието на националните отбранителни промишленост и подкрепата за местните публично-частни партньорства, без да се засягат изискванията за качество, безопасност и сигурност, приложими за технологията;

127. насърчава премахването на по-ниските бариери за навлизане на нетрадиционни доставчици чрез премахване на некритичните изисквания за сигурност при ранните изпитвания и въвеждане на бойното поле, за да се даде възможност на МСП и нетрадиционни доставчици да участват в иновации в областта на отбраната;

План за действие за производство на компоненти за дронове от критично значение

128. призовава Комисията да изготви съвместно с НАТО план за действие за производство на компоненти за дронове от критично значение, който да предоставя целеви субсидии за безчеткови постояннотокови двигатели, литиеви батерии, датчици и адитивно производство в ЕС; призовава за разработване и производство на основни и нововъзникващи технологии и материали в рамките на ЕС, включително оптика, комуникационни модули и адитивно производство; подчертава необходимостта да се гарантира устойчивостта и самодостатъчността на ЕС при производството на дронове, със строги критерии за допустимост, за да се гарантира устойчивостта на веригата на доставки, и да се има предвид по-дългосрочната цел за постигане на стратегическа автономност като се разработят местни европейски технологии за дронове, основани на ключови компоненти за ЕС и подкрепени от устойчиви вериги на доставки;

129. подчертава, че такъв план за действие трябва да гарантира сътрудничеството с европейските МСП.

130. подчертава необходимостта от включване на микрочипове, усъвършенстван софтуер и киберустойчивост;

Регулаторна среда/Екологични, социални и управленски аспекти

Опростяване и хармонизиране на нормативната уредба

131. подчертава необходимостта от премахване на ненужната регулаторна и административна тежест, особено за МСП, за сектора на дроновете и неговите доставчици и от създаване на европейски индекс за суверенитет на безпилотните летателни апарати, който да служи като инструмент за одит в целия ЕС, чрез който да се оценява процентът на зависимостите на всяка платформа от държави извън ЕС, който може да се използва за

приоритизиране на финансирането в полза на платформи и програми с най-висок процент на компоненти с произход от държави членки;

132. призовава за ускорени дерогации за лицензите, издавани в рамките на ЕС, за да се улесни вътрешната търговия, като същевременно се засили контрола върху износа извън Съюза;

133. призовава за засилване на хармонизирането на регулаторния и експортния контрол чрез:

а) разработване на общоевропейско лицензиране на износа и съобразени с Регламент (ЕС) 2021/821 компоненти с цел да се повиши конкурентоспособността на европейските дронове в чужбина, като същевременно се спазват правилата на ЕС и националните правила за износ, за да станат европейските дронове по-конкурентоспособни в чужбина;

б) привеждане на разпоредбите за граждански дронове (напр. стандартите на ЕААБ) в съответствие с нуждите от обществени поръчки за военни цели, за да се ускорят иновациите с двойна употреба;

Промишлена автономност, обвързаност с екологични, социални и управленски условия и оперативна ефикасност

134. подчертава, че разпределянето на средства за разработването и производството на дронове и Системи за защита срещу безпилотни летателни средства следва да се основава изключително на критерии за ефикасност, сигурност, устойчивост и оперативна ефективност;

135. призовава да се даде приоритет на резервните части, модулните възможности за поправка и способностите за бърза подмяна на двигателите, за да се гарантира, че единиците остават оперативни при бойни условия; подчертава необходимостта от съгласувана политика в областта на промишлеността и веригата на доставки, която да осигури стимулиза европейската промишленост да произвежда приспособими по мащаб и лесно поправими системи, като същевременно поддържа подходящи запаси от критични компоненти; настоятелно призовава Комисията и държавите членки да премахнат затрудненията при възлагането на обществени поръчки, които възпрепятстват навременното производство и разгръщането на основно отбранително оборудване;

Сигурност на производството и всеобхватен регламент на ЕС за дроновете

136. настоятелно призовава Комисията и държавите членки да дадат приоритет на укрепването и защитата на оръжейните

предприятия в ЕС и съоръженията на европейската отбранителна промишленост, за да се смекчат потенциалните хибридни или преки заплахи от дронове за техните производствени линии;

137. призовава Комисията да предложи пакет на ЕС за безпилотните летателни апарати с акцент върху дроновете и системите за противодействие на дронове, и спомагателните способности, който съдържа стратегия за използване на съществуващите инструменти, за да се стимулират научноизследователската и развойната дейност и локализирането на веригите на доставки от критично значение, както и уредба относно използването на дронове в граждански и военен контекст, която да е подходяща за настоящия сценарий за заплаха;

138. призовава за увеличаване на инвестициите, насочени към интегрирането на следващото поколение цифрови технологии в областта на дроновете и системите за отбрана срещу дронове, за да се повиши тяхната устойчивост, способност за разрастване и ефикасност;

139. призовава за хармонизиране на правилата за ангажираност по отношение на използването на нападателни БЛС във всички държави членки, включително контрола върху износа и правните рамки, като се гарантира пълно спазване на международното хуманитарно право;

Работен план за основни материали

140. призовава Комисията да изготви работен план за разработване на стратегически резерви от ключови компоненти, включително експлозиви, горива, възпламенители, карбонови рамки, електроника, двигатели, микрочипове и други ключови материали за разработването на безпилотни летателни системи, автономни безекипажни кораби и автономни подводни плавателни съдове, като намали зависимостите от трети държави и повиши устойчивостта на европейската отбранителна технологична и промишлена база;

141. подчертава, че тези резерви следва да се управляват в координация с НАТО, за да се гарантира оперативна съвместимост и да се избегне дублирането на запаси;

142. подчертава значението на новата технология за кабелно насочване на дронове, предназначена да противодейства на смущения и за електронна война;

143. призовава европейските дружества да произвеждат тези кабели, свързани с оптични влакна, в рамките на ЕС или в държава от НАТО, за да се избегнат непрозрачни технологии и да се засили сигурността на технологичните компоненти за дронове;

Финансови пакети на ЕС – многогодишната финансова рамка (МФР), SAFE, ReArm и др.

Стратегическо финансиране и финансови пакети на ЕС

144. подчертава необходимостта да се гарантира, чрез настоящите инструменти и следващата МФР, устойчивото развитие на свързани с дроновете иновации в областта на отбраната, умения, стандарти за сертифициране, инфраструктура за изпитване и обучение в целия Съюз;

145. призовава достъпът на Украйна до механизма SAFE да се използва, така че да бъдат включени инвестиции в разработването на нейните способности в областта на БЛС;

146. призовава за бързото приемане на сборния пакет от мерки в областта на отбраната, представен от Комисията през юни 2025 г., чиято цел е да се намали административната и бюрократичната тежест (напр. издаването на разрешения) и затрудненията (напр. достъпа до финансиране) за отбранителните дружества, организации и въоръжени сили, като по този начин се улесни разработването на иновативни решения за дронове и тяхното производство;

147. приканва Комисията да използва програми за финансиране като SAFE, за да подчертае необходимостта от това, държавите от ЕС да развиват своя сектор за производство на дронове, и препоръчва на държавите членки да обърнат необходимото внимание и приоритет на тази необходимост;

Съгласуване на инструментите в областта на отбраната и инвестиционните рамки

148. подчертава жизнеността на технологичните способности на Системите за защита срещу безпилотни летателни средства; призовава държавите членки да инвестират надлежно както в способности за безпилотни летателни апарати, така и в способности за Системи за защита срещу безпилотни летателни средства ;

149. припомня, че свързаните с безпилотни летателни апарати инвестиции следва да бъдат приведени в съответствие с инструментите на Съюза в подкрепа на отбранителната промишлена база, включително, когато е приложимо, Акта за

суровините от критично значение, Акта за интегралните схеми[17], платформата за стратегически технологии за Европа (STEP) и други рамки, за да се гарантира, че иновациите с двойна употреба допринасят пълноценно за оперативната готовност;

150. призовава EDA да включи конкретни цели за способностите за дроновете в предстоящия план на ЕС за развитие на способностите, които се наблюдават чрез координирания годишен преглед на отбраната (КГПО) и се подкрепят от проекти по линия на постоянно структурирано сътрудничество (ПСС);

151. приветства използването на инструмента SAFE и капиталовия механизъм в областта на отбраната с цел разширяване на производството, осигуряване на веригите на доставки и подкрепа за участието на МСП в сектора на безпилотните системи;

152. насърчава Комисията да засили стимулите на ЕФО, свързани с оценяването, в полза на многонационалните консорциуми, споделените платформи и високото равнище на съдържание с произход от ЕС; подчертава, че тези мерки са от жизненоважно значение за консолидиране на търсенето, повишаване на устойчивостта и увеличаване на автономните способности на Европа за безпилотни летателни апарати; подкрепя разработването на индекс за суверенитет с цел измерване и стимулиране на намаляването на зависимостите от източници извън ЕС по цялата верига за създаване на стойност на дроновете;

Управление и субсидиарност при управлението на фондовете

153. призовава Комисията и държавите членки да включат местните и регионалните администрации в управлението на фондовете на ЕС за отбрана в съответствие с принципа на субсидиарност;

Укрепване на веригите на доставки

Връщане на производството и промишлено локализиране

154. насърчава държавите членки да дадат предимство на връщането на производството на критични компоненти чрез:

    а) съфинансиране на производствени съоръжения в държавите членки за безчеткови постояннотокови двигатели,

---

[17] Регламент (ЕС) 2023/1781 на Европейския парламент и на Съвета от 13 септември 2023 година за създаване на рамка от мерки за укрепване на европейската екосистема в областта на полупроводниците и за изменение на Регламент (ЕС) 2021/694 (Акт за интегралните схеми) (ОВ L 229, 18.9.2023 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1781/oj).

литиевойонни батерии, полупроводници и електрооптични датчици чрез публично-частни партньорства;

б) предлагане на подкрепяни от държавите членки субсидии и данъчни стимули за предприятията, които желаят да локализират производството в рамките на ЕС, и гарантиране, че това се координира на равнището на ЕС, за да се осигури максимална ефикасност и да се смекчат нарушенията на конкуренцията на вътрешния пазар;

в) използване на мултиплициращия ефект на Европейския акт за интегралните схеми, за да се даде приоритет на приложенията в областта на отбраната при разпределянето на стратегическо финансиране в областта на полупроводниците;

155. подчертава необходимостта от усилия в целия Съюз, за да се осигури надежден достъп до суровини от критично значение, като литий, редкоземни магнити и полупроводници, и за да се инвестира във високоефективни батерии, датчици и сигурни линии за данни;

156. призовава за разширяване на съвместните споразумения за сигурност със стратегическите партньори с цел укрепване на устойчивостта на веригата на доставки и взаимния достъп до стратегически технологии;

Диверсификация и стратегически излишък

157. призовава за изграждане на резервни и диверсифицирани вериги на доставки, които:

а) насърчават стратегии за двойно снабдяване с основни компоненти за дронове в множество държави – членки на ЕС, и единомислещи партньори;
б) подкрепят вътрешните усилия за добив и рафиниране на редкоземни метали съгласно Законодателния акт за суровините от критично значение, като същевременно изграждат капацитет за рециклиране на литий, кобалт и неодимови магнити;
в) създават запаси за извънредни ситуации от компоненти от критично значение за дроновете, които да се използват по време на геополитически прекъсвания на доставките;
г) гарантират, че производството на дронове е децентрализирано в целия ЕС, за да се ограничат рисковете по веригата на доставки и да се повиши сигурността на доставките на дронове;

Работна сила, стандарти и устойчиви партньорства

158. подчертава необходимостта от инвестиции в работната сила и производствената инфраструктура чрез:

   а) стандартизиране на отворените архитектури и интерфейси за оперативна съвместимост;
   б) определяне на отворени модулни стандарти за всички финансирани от ЕС системи за дронове, за да се даде възможност за замяна на компоненти от типа „включѝ и работѝ“ (напр. датчици, радиостанции) от множество доставчици, и координиране с НАТО, за да се приведат в съответствие стандартите и нуждите от оперативна съвместимост;

159. припомня обръщението на министър-председателя на Гренландия Йенс-Фредерик Нилсен пред Европейския парламент на 8 октомври 2025 г. и подчертава стратегическия обхват на развитието на по-тясно сътрудничество между ЕС и Гренландия, за да могат европейските дружества да получат достъп до суровини в партньорство с гренландското правителство чрез въз основа на използването на устойчиви практики;

Съоръжения за изпитване и обучение в рамките на ЕС

Инфраструктура за изпитване и опростяване на нормативната уредба

160. призовава Комисията и държавите членки да признаят значението на изпитването на дронове и новите технологични разработки в големи открити пространства, за да се гарантира безопасността, ефикасността и ефективността на тези иновации; настоятелно призовава Комисията и държавите членки да намалят ненужната бюрокрация и бюрократичната тежест, да рационализират процедурите за изпитване и да улеснят бързото внедряване и оценка на нововъзникващите технологии за безпилотни летателни апарати;

161. насърчава съвместните инициативи за осигуряване на бърз достъп до инфраструктура за изпитване чрез реформиране на остарелите регулаторни пречки или възлагане на изпитванията на външни изпълнители, за да се даде възможност за изпитвания при условия, които възпроизвеждат оперативната среда;

162. счита, че разпоредбите относно изискванията за изпитване на безпилотни летателни системи в електронната война, полетите на далечни разстояния и нестандартните честоти са особена пречка за качественото военно предимство на въоръжените сили на държавите членки, и насърчава подобряване на достъпа на утвърдени иноватори до способностите за БЛС, за да се гарантира редовен и лесен достъп до зоните за изпитване;

Звена за иновации и обучение, основано на ИИ

163. насърчава държавите членки да подкрепят постоянните звена за иновации и обучението в националните служби за сигурност, където търговските технологии се тестват в реални оперативни условия от крайните потребители;

164. призовава Военен секретариат на Европейския съюз и EDA да гарантират съвместно обучение между държавите членки на системите за БЛС с ИИ и да подкрепят възлагането на обществени поръчки за системи за с ИИ, така че те да могат да бъдат обучени и изпитвани при оперативно релевантни условия, за да функционират ефективно при реални сценарии;

Съвместни обхвати, интеграция и оперативна съвместимост

165. насърчава сътрудничеството между държавите членки в съвместното създаване на иновационни групи на НАТО, където въоръжените сили и доставчиците могат да участват в изпитвания целогодишно;

166. предлага да се създаде механизъм на ЕС за изпитване на интеграцията и оперативната съвместимост между избрани безпилотни системи и системи за противодействие на безпилотни летателни апарати, включително сценарии за кибератаки, електронна война и правила за използване на сила (ROE), като се изготвят проверени интеграционни профили, а не технически демонстрации;

167. призовава Комисията да включи, в рамките на своите споразумения за улесняване на устойчивите инвестиции, необходимостта европейската промишленост за производство на дронове и държавите членки да осигурят достатъчно резерви от тези ключови материали и компоненти, които са от съществено значение за разработването на БЛС;

Сертифициране

168. призовава EDA да разработи многоезични, стандартизирани пътища за сертифициране на операторите във всички държави членки;

169. насърчава структури от модулни системи, така че компонентите (напр. полезни товари, радиостанции и камери) да могат да бъдат модернизирани независимо без пълно повторно сертифициране на платформата;

Стандартизиране

Технологични стандарти, модулност и цифрова интеграция

170. призовава ЕФО да институционализира в своите процеси на научноизследователска и развойна дейност бързото създаване на прототипи, модулното проектиране и основаното на цифрови технологии командване и контрол като стандарт за всички модели на разработване;

171. призовава Комисията да гарантира, че бъдещите регламенти дават възможност за безопасна, сигурна и мащабна интеграция на дронове, която е съсредоточена върху киберсигурността, аварийните системи и стандартизацията за двойна употреба;

172. насърчава възприемането на подход към БЛС на базата на „търговския елемент на първо място“, който дава приоритет на придобиването пряко от търговски доставчици, за да се изпробват нови модели за придобиване, които по-късно могат да бъдат разширени в други области на способностите;

173. призовава за специално финансиране за БЛС да зависи от широки, съобразени с мисиите категории, за да се даде възможност за бързо решаване на проблеми и да се подкрепят търговските иновации;

174. призовава EDA да стартира единна цифрова платформа за управление на сътрудничеството от край до край с търговския сектор, която да дава възможност за комуникация в реално време, проследяване на предложенията и мониторинг на напредъка;

Оперативна съвместимост и оперативни рамки

175. отбелязва решаващото значение на способностите за бързо откриване, установяване на източника и неутрализиране на безпилотните системи и призовава за обща рамка на ЕС за трансграничен обмен на данни, оперативно съвместима ситуационна осведоменост и съвместни протоколи за таргетиране с цел предотвратяване и реагиране на неразрешени влизания; подчертава, че това сътрудничество следва да включва общи стандарти за датчиците и за командването и контрола (C2), координирано възлагане на обществени поръчки, когато е целесъобразно, и механизми за сигурен обмен в реално време на телеметрия и доклади за инциденти, за да се даде възможност за координирани действия между държавите членки и с европейските членове на НАТО; Подчертава необходимостта от създаване на стандарт за оперативна съвместимост в целия ЕС чрез въвеждане на отворени модулни стандарти за системи за защита срещу безпилотни летателни средства по програми, финансирани от ЕФР, за да се гарантира съвместимост „включѝ и работѝ“ („plug-and-play“) и да се намали зависимостта от определен доставчик; Отбелязва значението на стандартизирането на оперативните изисквания за дронове от

клас I – III в целия ЕС, за да се даде възможност за съвместни покупки и оперативна съвместимост въз основа на категоризация, ориентирана към способностите, при която се вземат предвид оперативните стандарти за дронове с различна оперативна употреба, които използват интегрирането на електронна война (ЕВ) и откриването на заплахи с помощта на ИИ;

Модернизиране на нормативната уредба и безопасност на въздухоплаването

176. призовава за актуализиране на регулаторната рамка за въздухоплаването, за да се гарантира безопасността на въздухоплаването с оглед на нарастващото използване на дронове и инфраструктура за противодействие на дронове;

Изкуствен интелект

Технологичен напредък и стратегическо значение

177. призовава Комисията да признае стратегическото значение на и да продължи да насърчава нововъзникващите технологии за европейската промишленост за производство на дронове, особено в областта на изкуствения интелект; припомня операцията Spiderweb и технологията, използвана от украинските дронове, която позволи на тези безпилотни системи самостоятелно да идентифицират и атакуват военни цели; насърчава Европейския фонд за отбрана (ЕФО) да продължи да подкрепя и да доразвива програми като AIR-D-EPE, за да се постига напредък в научните изследвания, изпитването и внедряването на основани на ИИ решения за автономна експлоатация и навигация на безпилотни летателни апарати;

178. препоръчва освен това разработването на променливи алгоритми за контрол, които тестват стратегиите за използване на рояци и синтезират среди;

Оперативно развитие и нововъзникващи рискове

179. признава скоростта, с която дроновете се развиват от гледна точка на интегрирането на алгоритмите на ИИ за вземане на решения в реално време, избягване на пречки и оптимизиране на мисията, което дава възможност за по-голяма автономност, точност и гъвкавост; признава също така, че след като бъдат разгърнати на бойното поле, напълно автономните дронове ще усложнят значително въпросите, свързани с военното и гражданското планиране при извънредни ситуации на всички равнища, като това води до риск от допълнително засилване на заплахите от БЛС, например напълно автономни рояци от дронове, дълбоки удари и целенасочени убийства;

Управление, етика и международно право

180. призовава държавите членки да гарантират, че разработването и внедряването на нови системи за водене на война, включително безпилотни летателни апарати с автономни способности, се уреждат стриктно от международното право, включително международното хуманитарно право, и от принципа „човекът във веригата“, за да се гарантира значим човешки контрол върху прилагането на смъртоносна сила;

Оръжия с насочена енергия

181. насърчава да се даде предимство на разработването и производството на акумулаторни батерии с твърд електролит като ключов фактор за следващото поколение дронове и отбранителни технологии;

182. отбелязва, че тези батерии предлагат по-висока енергийна плътност, по-дълъг експлоатационен срок и по-бързи скорости на зареждане; подчертава, че техните незапалими твърди електролити значително повишават безопасността и намаляват риска от пожар или експлозия, като правят батериите с твърд електролит жизненоважни за укрепването на технологичната автономност и оперативната устойчивост на ЕС;

183. призовава Комисията, Европейската агенция по отбрана и Европейския фонд за отбрана да дадат приоритет на научноизследователската и развойна дейност в областта на усъвършенстваните електронни военни системи и оръжейните технологии с насочена енергия, целящи противодействие на потенциални хибридни заплахи и атаки с безпилотни летателни апарати срещу държавите членки;

184. призовава освен това да се насърчи разработването на технологии за противодействие и защитни мерки, които могат да смекчат последиците от такива оръжия с насочена енергия;

Адитивно производство

185. насърчава държавите членки да продължат да проучват евтини варианти, включително адитивно производство, и призовава за финансиране от EDF на научно развойната дейност в областта на капацитета на БЛС за бойни глави с цел да се създадат нови бойни глави и нови химически подходи за бойни глави, насочени към постигане на съответствие между оръжията и техните цели;

Изграждане на умения

186. признава ролята на бизнес ускорителя на EUDIS за рационализирането на разработването и внедряването на способности за дронове и за противодействие на БЛС във всички

държави членки чрез бързо създаване на прототипи, съвместно изпитване и бързо сертифициране на нови технологии, за да се върви в крак с променящите се изисквания на бойните полета.

187. призовава Схемата на ЕС за иновации в областта на отбраната (EUDIS) да разшири дейността на живите лаборатории в най-малко три държави членки, като Украйна е асоцииран партньор;

188. призовава Комисията да започне обществена образователна кампания относно отговорното използване на технологии в отбраната, гражданската защита и механизмите за правна отчетност, за да се изгради легитимност и да се осигури политическа подкрепа за разширяване на употребата на дронове;

189. призовава за прилагането на програми за обучение на студенти във всички държави членки, координирани с НАТО и Европейска агенция по отбрана (EDA), за да се подкрепи образованието в областта на летящите дронове, включително техническите умения и инженерните знания, и да се насърчи общественият интерес;

190. насърчава държавите членки, Украйна и Комисията да разработят и приложат действия, насочени към повишаване на уменията в областта на разработването и експлоатацията на дронове, включително софтуерни и хардуерни компоненти, и към привличане на таланти от други сектори на дълбоките технологии и към подкрепата на създаването на гъвкави екипи, способни да проектират, произвеждат и програмират съответния софтуер; Подчертава, че това следва да включва образователни инициативи в областта на науките, технологиите, инженерните науки и математиката (НТИМ), например семинари за конструиране на дронове, уебинари и хакатони, за да бъдат обучени хора да конструират и експлоатират дронове; приветства във връзка с това вече предприетите от Комисията инициативи, като хакатоните на Схемата на ЕС за иновации в областта на отбраната и BraveTechEU, чиято цел е да улеснят разработването на иновативни решения в областта на отбраната и да насърчат сътрудничеството между заинтересованите страни;

Най-добри практики и доктрина

Позиция по отношение на възпирането и отбраната и член 42, параграф 7

191. призовава държавите членки на първа линия да приемат стратегически планове за развитие и инвестиционни рамки и да определят стратегически програми и проекти, насочени към разработване и осигуряване на всеобхватни способности за безпилотни летателни апарати и системи за защита срещу безпилотни летателни средства (C-UAS) на техните територии,

обхващащи целия цикъл на способностите — от научноизследователската и развойната дейност, изпитването и сертифицирането до производството, внедряването и обучението; подчертава, че тези усилия следва да бъдат подкрепяни, когато е целесъобразно, чрез инструменти на ЕС като Европейския фонд за отбрана (ЕФО), Програмата за европейска отбранителна промишленост (ПЕОП) и капацитета на ЕС за бързо развръщане;

192. подчертава, че тези мерки са от съществено значение, за да се гарантира адекватен, координиран и навременен отговор на променящите се хибридни и конвенционални предизвикателства в областта на сигурността, пред които е изправена Европа, по-специално по протежение на източния и южния ѝ фланг;

193. призовава за адаптиран, основан на риска подход към способностите за борба с безпилотните летателни апарати в целия Съюз, който да отчита различните оперативни нужди: отбелязва, че докато на източния фланг е необходима комбинация от активни възможности за противодействие на безпилотни летателни апарати и за офанзивни прецизни удари, за да се отблъскват и възпират наземните заплахи в случай на опит за нашествие, в други държави, включително държавите от Средиземноморието, може да са необходими различни приоритети, свързани със способностите; настоятелно призовава Комисията и държавите членки да гарантират споделяне на тежестта; изисква от Комисията да направи оценка на пакетите от способности спрямо регионалните профили на заплахите, за да се увеличи максимално както ефективността, така и скоростта на изпълнение, без да се подкопава цялостната европейска оперативна съвместимост;

194. призовава държавите членки да имат готовност да задействат член 42, параграф 7 от ДЕС, когато агресивни действия представляват въоръжено нападение или допринасят за подготовката на непосредствено предстоящо нападение;

195. настоятелно призовава ЕС и неговите държави членки да определят оперативни процедури и механизми, в случай че държава членка задейства член 42, параграф 7 от ДЕС;

196. подчертава, че това привеждане в действие следва да задейства съвместен механизъм на ЕС за реагиране, включително координирани защитни мерки, бърз обмен на разузнавателни данни, взаимопомощ, както и единна стратегическа комуникация, за да се гарантира възпиране, солидарност и устойчивост на обществото в целия ЕС;

197. призовава заместник-председателя на Комисията / върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи да представи конкретни планове за привеждане в действие на

член 42, параграф 7 от ДЕС относно взаимопомощта, включително в контекста на реагирането на заплахи от безпилотни летателни апарати, като се гарантира солидарност между държавите членки, особено тези, чието географско положение ги излага пряко на непосредствени заплахи и предизвикателства;

198. подкрепя усилията на НАТО за засилване на неговите действия за възпиране и позиция за отбрана по протежение на източния му фланг, включително чрез стартирането на операция „Eastern Sentry“ (Източен страж) и разработването на пълния спектър от мерки в рамките на тази операция; насърчава полагането на усилия за възпиране в тясно сътрудничество с НАТО и държавите партньори и призовава ЕС да гарантира, че нито една държава — членка на ЕС, не е изключена от *ad hoc* сътрудничеството между ЕС и НАТО в областта на отбраната и сигурността;

Академия за безпилотни летателни апарати

199. приканва Комисията, EDA и държавите членки да създадат европейска отбранителна академия за безпилотни летателни апарати с цел обучаване на инженери, оператори и техници, както и на лица, отговорни за вземането на решения, в рамките на командната структура; призовава академията да бъде в състояние да предлага съвместни програми, професионално обучение и сертифициране на оператори в сътрудничество с представители на промишлеността и водещи технически университети; подчертава необходимостта от включване на задължителни модули за изкуствен интелект (ИИ), роботика, електронна война, защита на силите и киберустойчивост, за да се изпълняват оперативните стандарти;

200. призовава за създаването на специализирани звена за обучение в рамките на научноизследователските институти, техническите университети и военните академии, които да координират програмите за обучение, свързани с безпилотните летателни апарати, помежду си, с университетите и в държавите — членки на ЕС и на НАТО, като се гарантира обменът на най-добри практики и оперативната съвместимост на учебните програми, която включва поставянето на акцент върху модулите за защита и приложенията с двойна употреба;

Децентрализация

201. насърчава създаването на „цикъл за иновации в областта на безпилотните летателни апарати и противодействието на безпилотните летателни апарати“ в рамките на EDA, за да се гарантира непрекъснато съвместно развитие на нападателните и отбранителните способности; подчертава, че подобен цикъл ще

повиши устойчивостта на Европа срещу асиметрични заплахи, като същевременно гарантира, че етичните, правните и оперативните стандарти се развиват успоредно с технологичните иновации;

202. подчертава, че зависимостта единствено от големи централизирани производствени съоръжения увеличава уязвимостта спрямо стратегически удари и прекъсвания на доставките; отбелязва, че децентрализираните производствени модели, например разработените в Украйна, доказаха, че повишават оперативната устойчивост по време на война чрез намаляване на броя на уязвимите точки, които може да предизвикат общ срив;

203. насърчава разработването на национални политики и политики на ЕС в подкрепа на смесен промишлен подход, съчетаващ стратегическия капацитет на установените производители в областта на отбраната с гъвкави, малки производствени клъстери, мрежи на МСП и гражданско-военно сътрудничество, позволяващи бързо местно производство, модулни вериги на доставки, географски разпределена поддръжка и бързи ремонти на място като допълнение към широкомащабните промишлени програми;

204. подчертава, че финансовите инструменти на ЕС и свързаните с отбраната механизми за финансиране, включително ЕФО и ПЕОП, следва да вземат предвид тези децентрализирани и хибридни модели при разработването на критериите за допустимост и подкрепата за проекти, като се гарантира, че гъвкавостта, устойчивостта и възможностите за разрастване се възнаграждават наред с промишления капацитет;

205. припомня заключението на Европейската сметна палата, в което се констатира, че преди да отправи покани за представяне на предложения за финансиране, Комисията не е представила надеждна оценка на потребностите или количествено определените пропуски в инфраструктурата; поради това настоятелно призовава бъдещите анализи на пропуските в рамките на Механизма за свързване на Европа изрично да включват транспортни възли, енергийни и комуникационни обекти, свързани с безпилотните летателни апарати, за да се гарантира, че инфраструктурата с двойна употреба се планира въз основа на доказателства, а не въз основа на *ad hoc* критерии;

Съгласуване на доктрината и съвкупното търсене

206. насърчава бързото привеждане в съответствие на доктрината и обединяването на търсенето на безпилотни летателни апарати с Украйна, за да се рационализира разработването и интегрирането на безпилотни летателни апарати;

207. призовава сътрудничеството в областта на отбраната с Украйна да бъде засилено в значителна степен, по-специално във връзка с технологиите за безпилотни летателни апарати и мерките за противодействие, включително чрез подобряване на промишленото сътрудничество между държавите членки и Украйна;

208. подчертава, че процедурите за възлагане на обществени поръчки трябва да бъдат ускорени и опростени, за да се гарантира своевременното осигуряване на способности въпреки изключително кратките технологични цикли в областта на безпилотните системи, които изискват непрекъснати иновации и адаптиране;

209. подчертава, че сътрудничеството и обменът на опит с Украйна са от съществено значение, но подчертава, че привеждането в съответствие на доктрините следва да отчита различните оперативни реалности и структури за отбрана на всяка държава членка;

Постоянно структурирано сътрудничество (ПСС)

210. призовава за разработването на пътна карта за способностите за безпилотни летателни апарати в целия ЕС съгласно рамката за ПСС с цел съгласуване на националните бюджети и намаляване на дублирането;

211. приветства водещите проекти на ЕС като Eurodrone, INTERACT, усилията по линия на шестата вълна на ПСС, демонстрационните системи на EDA в областта на роботиката с разпределен интелект (многоагентни системи) и рамките „Единно европейско небе“ (SES) и свързаната с него програма за научноизследователска дейност в областта на въздушния трафик (SESAR) като основни градивни елементи на европейската екосистема на безпилотните летателни апарати; подчертава тяхната роля за проправяне на пътя за бъдещи способности и призовава държавите членки да увеличават съвместното разработване, да консолидират усилията си и да не изостават от темповете на възникващите заплахи;

212. отбелязва, че вече са стартирани съвместни програми за развитие на способностите, насочени към намиране на ефикасни и икономически ефективни решения за защита срещу безпилотни летателни средства (C-UAS), в рамките на EDF (Съвместна европейска система за защита срещу безпилотни летателни средства (JEY-CUAS) и Европейска система за защита срещу безпилотни летателни средства (E-CUAS)) и на ПСС (C-UAS);

213. призовава за извършване на преглед на тези програми, за да се гарантира, че техните цели и очаквани резултати са в

съответствие с новата реалност на войната с безпилотни летателни апарати, особено тези, които произтичат от поуките, извлечени от войната в Украйна;

214. подчертава, че за да се постигнат желаните резултати, проектите, насочени към разработването на най-съвременни технологии за C-UAS, трябва да получат подходящо финансиране за всички етапи – като се започне от научноизследователската и развойната дейност и се стигне до въвеждането в промишлено производство и възлагането на обществени поръчки;

215. приветства разработването на общи европейски платформи за БЛС, например системата за дистанционно управляеми летателни апарати със средна височина и голяма продължителност на полета (Euro-drone), или потенциално оборудване за борба с БЛС, например устройство за въздушна електронна атака, като най-съвременни проекти в рамките на европейското сътрудничество в областта на отбраната по линия на ПСС; насърчава проучването на подобни проекти в областта на отбраната, например морски дронове, преносими устройства за противодействие на безпилотни летателни апарати или интегрирани модули за електронна война;

216. изразява съжаление относно забавянето на проекта Eurodrone;

217. призовава за задълбочаване на сътрудничеството между ЕАО и програмата „Хоризонт Европа“ за насърчаване на иновациите и разработването на програми с двойна употреба;

Натрупване на запаси

218. призовава за натрупване на запаси от компоненти за безпилотни летателни апарати и суровини от критично значение в държавите членки, а не на цялостни системи, както и за създаване на разположени на предни линии центрове за ремонт и възстановяване успоредно с депата на НАТО, за да се гарантира постоянна оперативна готовност и бърза ротация на модернизираните компоненти; настоятелно призовава Комисията да интегрира тези усилия във всеобхватна стратегия за суровините, която да гарантира веригите на доставки чрез намаляване на стратегическата зависимост от Китай като важен доставчик на суровини и минерали;

219. подчертава, че смущенията във веригата на доставки на компоненти от критично значение, например двигатели, батерии и полупроводници, ограничиха способността на европейските МСП да допринасят ефективно за отбранителната промишлена база на Съюза; призовава за създаването на механизъм за „достъп до запаси от компоненти“, който ще позволи на МСП, сертифицирани от EDA и държавите членки, да черпят такива

компоненти от стратегическите запаси на ЕС на договорени цени и да плащат в натура след увеличаване на мащаба на производството; настоятелно заявява, че тези запаси следва да бъдат достъпни и за Украйна;

220. отбелязва, че този подход е в пълно съответствие с целите на плана „ReArm Europe“ и Европейския акт за интегралните схеми, като укрепва промишлената готовност и устойчивост в целия Съюз;

221. отбелязва, че войната в Украйна показа изключително кратките технологични цикли в областта на безпилотните системи, които изискват непрекъснати иновации и адаптиране; подчертава, че сътрудничеството и обменът на опит с Украйна са от съществено значение, но че привеждането в съответствие на доктрините следва да отчита различните оперативни реалности и структури за отбрана на всяка държава членка;

222. призовава за разработването на модулни системи със взаимозаменяеми компоненти, за да се върви в крак с бързите иновационни цикли в масово произвежданите безпилотни летателни апарати и да се осигури адаптиране към непрекъснатото развитие на изискванията за противовъздушна отбрана при извънредни ситуации с висока интензивност;

223. подчертава обаче, че поддържането на такава готовност и капацитет за натрупване на запаси води до значителни разходи за промишлеността и че е малко вероятно дружествата да поддържат запаси от критични компоненти без ясни публични насоки и финансова подкрепа; предлага националните агенции за сигурност на доставките да могат да служат като вносители и търговци на едро за ключови компоненти, като по този начин се гарантират адекватни равнища на запасите, дава се възможност за редовна ротация на запасите и се облекчава финансовата тежест за отделните предприятия; подчертава, че този модел ще изисква координирано публично-частно партньорство и специални механизми за финансиране както на национално равнище, така и на равнището на ЕС, за да се гарантира устойчивост и непрекъснатост на доставките;

224. призовава за „пакет от документи за подобряване на възможностите за финансиране“, за да се повиши ефективността на финансирането в областта на отбраната чрез публикуване на стандартни образци на документиза кандидатстване за пакетите от заеми на Европейската инвестиционна банка/ЕФО — включително графици за ключовите етапи, разпоредби за гаранции и клаузи за интелектуална собственост — за да се намалят правните търкания в отношенията с банките на държавите членки, участващи в разпределянето на свързани с отбраната кредитни линии;

225. призовава Комисията да включи, в рамките на своите споразумения за улесняване на устойчивите инвестиции, мерки с цел да се гарантира, че европейската промишленост за безпилотни летателни апарати и държавите членки осигуряват достатъчно резерви от ключови материали и компоненти, които са от съществено значение за разработването на БЛС;

226. настоятелно призовава Комисията да интегрира тези усилия във всеобхватна стратегия за суровините, която да гарантира веригите на доставки чрез намаляване на стратегическата зависимост от Китай, и препоръчва на държавите членки да гарантират сигурността на доставките на безпилотни летателни апарати, като определят критичните компоненти и компетентности, които трябва да бъдат с местен произход;

Специален бюджет на EDA

227. призовава Европейския съвет да предостави мандат на EDA за определянето на специален и гъвкав бюджет за безпилотни летателни средства, който да обхваща целия жизнен цикъл на способностите, включително НИРРД, изготвяне на прототипи, обучение, разполагане на терен и поддръжка, с гъвкави изисквания и бюджетни кредити за ускоряване на придобиването и разполагането на терен;

228. счита, че Структурата за европейски програми за въоръжаване (СЕПВ) би могла да бъде полезен инструмент за развитието на БЛС, тъй като тя обхващат целия жизнен цикъл на способностите, като ускорява придобиването или производството на съответните способности и тяхната наличност;

229. призовава Комисията, заместник-председателя на Комисията / върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност и държавите членки, при консултиране с НАТО, да създават специални линии за финансиране на ЕС за бързо възлагане на обществени поръчки, обучение, поддържане и снабдяване с резервни части за бойни формирования, използващи БЛС;

Системи за откриване на държавите на предната линия

230. счита, че многократното неразрешено навлизане на руски дронове във въздушното пространство на редица държави членки показва, че ЕС вече не е само под заплаха, а е обект на провокации;

231. счита, че прелитането в суверенно въздушно пространство на изтребители или военни дронове не е хибридно действие, а преднамерено нарушаване на суверенитета;

232. призовава ЕС и държавите членки да разработват способности за възпиране, бързо откриване, разпознаване, прехващане и готовност за неутрализиране на такива нападения;

233. препоръчва държавите членки, по-специално държавите на предна линия, да модернизират значително съществуващите или да въведат нови системи за локализиране на изстреляни ракети и безпилотни летателни апарати, които могат да предават информация в целия ЕС, за да служат като „щит“ за многопластовите способности за въздушна отбрана на Европа;

234. призовава за пълна интеграция със структурите на НАТО за въздушна и космическа отбрана с цел постигане на максимална оперативна съвместимост;

235. призовава инициативата на ЕС „Европейски въздушен щит“ да интегрира капацитета на защита срещу БЛС в по-широката архитектура на европейската интегрирана въздушна и ракетна отбрана (IAMD и подкрепя мрежата за ранно предупреждение и обмен на данни в целия ЕС, която интегрира телеметрия за локализиране и индикации за изстрелване със системите на ЕС и националните командни системи за противовъздушна отбрана;

236. припомня, че ЕС ще може да защитава ефективно своите граници само с всеобхватен 360-градусов подход;

237. призовава за целево съфинансиране от ЕС на средствата за защита срещу безпилотни летателни апарати с цел защита на критичната енергийна и транспортна инфраструктура в държавите членки на първа линия;

238. препоръчва на държавите членки да прилагат базова, многопластова C-UAS защита на критична инфраструктура, като например енергийни системи, транспортни възли, телекомуникационни мрежи и наземни сегменти на космически системи, въз основа на оперативно съвместими интерфейси и общи технически спецификации, с хармонизирано докладване на инциденти и ясна гражданско-военна координация, подкрепени от правно обосновано обучение и изпитване на ЕВ при безопасно премахване на конфликтите;

Съфинансиране на редовни обучения

239. препоръчва съфинансиране на редовното обучение и развитието на технически експертен опит във всички академии на въоръжените сили и военни колежи чрез EDA с координация от Европейския колеж по сигурност и отбрана, който спонсорира градивните елементи за изграждане на технически способности чрез съвместно обучение, което дава приоритет на ключови области като интерфейс между човек и разпределен интелект, алгоритми за разпределен интелект, периферни изчисления,

сигурни връзки за данни, мултифункционални програми/платформи, симулация на експериментални платформи за тактическо разработване на ИИ и симулации, които оптимизират секвенирането на заплахите и ефективността на оръжията, като се гарантира, че тези дейности ще бъдат приведени в съответствие със стандартите на НАТО за обучение и ще допринесат за общите европейски цели за изграждане на способности и оперативна съвместимост, включително включването на ИИ, роботиката и авиокосмическите технологии, за да се повиши конкурентоспособността;

Съвместни обучения за борба с безпилотни летателни средства при планирането на гражданската защита

240. препоръчва интегрирането на C-UAS в съвместни учения и планиране на гражданската защита на равнище ЕС с акцент върху критичната инфраструктура, която да дава възможност на полицията, летищните органи и операторите в енергийния сектор да получават достъп до обучение и стандартизирани C-UAS способности в целия ЕС;

241. насърчава засилването на експериментирането с реални компоненти в симулационна среда (industry-in-the-loop experimentation) и повтарящите се полеви изпитвания с цел бързо валидиране на нови технологии за борба с безпилотни летателни апарати и оперативни концепции;

242. насърчава държавите членки да отдават приоритет на интегрирането на системата за командване и контрол с първите отговорни лица, доктрината за гражданска отбрана и отбрана срещу БЛС, за да се гарантира, че гражданската готовност, подслоняването, ранното предупреждение и технологичната интеграция са оптимизирани във възможно най-голяма степен;

243. счита, че при прилагането на Директивата относно устойчивостта на критичните субекти[18] следва да се вземат предвид заплахите, породени от незаконното използване на безпилотни летателни апарати, и призовава Комисията да създаде регулаторна рамка, която да оправомощава държавните органи за сигурност, включително полицията, граничната охрана и други вътрешни сили, да възлагат обществени поръчки и да използват C-UAS системи; подчертава, че такова разрешение следва да подлежи на строги разпоредби за надзор и отчетност, сравними с тези, които се прилагат за смъртоносните оръжия, като се гарантира ефективна защита на гражданската

---

18 Директива (ЕС) 2022/2557 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. за устойчивостта на критичните субекти и за отмяна на Директива 2008/114/ЕО на Съвета, (ОВ L 333, 27.12.2022 г., стр. 164, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2557/oj).

инфраструктура и същевременно се спазват стандартите на ЕС за безопасност и сигурност;

Стандартизация на БЛС в целия ЕС

244. призовава за стандартизация на безпилотните летални системи в целия ЕС, поддържането на летателната пригодност най-накрая да бъде направено задължително, а киберинфраструктура за открито наблюдение на Земята (Open-Earth-Monitor) и EMAR да се разглеждат като необходимост, при пълно зачитане на суверенитета на държавите членки и гарантиране, че тези изисквания не създават ненужна административна тежест или не възпрепятстват иновациите и растежа на МСП;

245. призовава Комисията да наблюдава, като използва търговските инструменти на ЕС, разпространението на производителите на безпилотни летателни апарати, които прилагат непрозрачни практики за обработка на данни; приканва да се разработи регулаторна рамка, за да се гарантира пълна проследимост на хардуерните и софтуерните технологии, използвани от безпилотните летателни апарати, действащи в рамките на ЕС;

Разширяване на тестовите площадки

246. призовава за разширяване на сертифицираните места за изпитване за целите на обучението относно способностите в областта на безпилотните летателни апарати и интегрирането на тези способности, при което промишлеността и въоръжените сили могат бързо да разработват съвместно, да изпитват и утвърждават решения за безпилотни летателни апарати в оперативни условия;

247. призовава Комисията да предоставя подходящо финансиране за изграждане на капацитет и инфраструктура на тези обекти, за да се постигне оптималният им потенциал за иновации; насърчава включването на МСП и стартиращите предприятия с цел ускоряване на научните изследвания, развойната дейност (НИРД) и укрепване на технологичното предимство на Европа;

248. признава, че постепенното интегриране на способностите за безпилотни летателни апарати в многонационалните единици на въоръжените сили, като например неотдавнашното включване на елемент за противодействие на безпилотните летателни апарати в бригадата на НАТО за засилено присъствие на предна линия в Латвия, служи като модел за бъдещо развитие на силите; призовава за по-широко използване на съществуващите сертифицирани изпитвателни площадки за обучение и интеграция; подчертава, че операторите се нуждаят от достъп до защитени обхвати, симулационна среда и учения за стрелба на живо, за да се обучават в тактики по отношение на рояци,

противодействие на БЛС и автономно насочване; отбелязва, че съвместните европейски центрове, които се основават на оперативния опит на ръководения от Канада батальон за засилено присъствие на предна линия (eFP) по отношение на безпилотните летателни апарати по източния фланг, биха подобрили възможностите за междудържавно обучение, оперативната съвместимост, сближаването на доктрината и ефективността в целия Съюз;

249. насърчава Комисията, като се консултира с държавите членки, да опрости разпоредбите за ненаселените зони за изпитване, за да се даде възможност за изпитване в съответствие с общите стандарти за безопасност; насърчава включването на симулации с ИИ и учения в реални условия, за да се гарантира технологична готовност и доктринално значение;

250. насърчава Комисията да намали административната тежест, ако е необходимо, за да рационализира процедурите в съответствие с разпоредбите на пакета „Омнибус“ за отбранителна готовност;

251. отбелязва, че произведените в Европа безпилотни летателни апарати трябва да бъдат изпитвани в реални условия на война, като например в Украйна;

252. препоръчва финансирането и изграждането на управлявана от EDA „отбранителна метавселена“ за симулирани бойни действия с безпилотни летателни апарати (военноморски и въздушни), като се започне със симулации, основани на частици, и след това се премине към среда с висока разделителна способност;

253. препоръчва разработването и честата оценка на стратегии за интелигентна координация на рояци от безпилотни летателни апарати, използващи подпомагани от високоскоростни изчисления симулационни среди;

254. признава, че за изпитването и синтезирането на рояци от безпилотни летателни апарати е необходима високоскоростна изчислителна инфраструктура с клъстери от графични процесори и паралелна обработка и че възможността за разрастване изисква мащабируемо изчисление; поради това препоръчва финансирането на EDA да отдава приоритет на обучението в тази област;

255. подчертава необходимостта от по-силна гражданско-военна координация на въздушното пространство, по-специално чрез интегрирането на безпилотни летателни апарати в коридорите U-space в рамките на инициативата „Единно европейско небе“; подкрепя разширяването на съвместните учения за симулация и прехващане с участието на граждански, правоприлагащи и военни участници с цел повишаване на подготвеността срещу заплахи в множество области; подчертава, че такива учения

следва да се провеждат всяка година задължително, за да се гарантира устойчива готовност и оперативна съвместимост;

Платформа за наблюдение на заплахите

256. препоръчва създаването на европейска платформа за мониторинг на хибридните заплахи за безпилотни системи, поддържана от Звеното на ЕС за синтез на информацията за хибридните заплахи и координирана с Военния секретариат на ЕС (ВСЕС) в рамките на Единното звено на ЕС за анализ на разузнавателна информация (SIAC);

257. подчертава, че платформата следва да подава стратегически сигнали до Комитета по политика и сигурност на Съвета, с военен принос от страна на Военният комитет на Европейския съюз към Съвета и Способностите на ЕС за планиране и провеждане на военни операции, както и да бъде оперативно съвместима и основаваща се на експертния опит на НАТО, неговия съвместен център за високи постижения в областта на киберотбраната (CCDCOE) и системите за ранно предупреждение на държавите членки; подчертава необходимостта от редовно информиране на заинтересованите страни от Парламента, за да се гарантира подходящ надзор и да се даде възможност за основано на факти създаване на политики;

258. подчертава, че държавите — членки на ЕС на първа линия, следва да използват своя регионален експертен опит и стратегическо позициониране, за да подобряват ситуационната осведоменост и оперативната ефективност;

259. призовава за разгръщането на действие на ЕС за слой на ситуационна осведоменост чрез финансиране на интегрирана база данни за проследяване на БЛС и заплахите от тях по модела на интегрираните системи на НАТО за въздушна и ракетна отбрана (IAMD), предназначени за подобряване на откриването, координацията и гражданската защита през границите;

260. призовава държавите членки да определят национален център за операции на противодействие на БЛС, за да се гарантира денонощна координация и оперативно съвместим обмен на данни между компетентните органи, включително гражданското въздухоплаване и аеронавигационното обслужване, правоприлагането, отбраната, разузнаването, граничната и бреговата охрана, гражданската защита и операторите на критичната инфраструктура, както и с други държави членки, въз основа на общи или отворени интерфейси, хармонизирани формати за докладване и солидни правни рамки и рамки за неприкосновеност на личния живот;

261. признава „датския модел“ като най-добра практика, която държавите членки да прилагат, за да засилят придобиването на

авангардни оръжейни системи на най-ниската налична цена, като същевременно подкрепят украинската икономика и стимулират по-бързото развитие на научноизследователската дейност от дружествата, които са в най-добра позиция да въвеждат иновации в съответствие с реалностите на бойното поле;

262. подчертава възможността държавите членки да позволяват производството на отбранителни способности чрез съвместни процедури за възлагане на обществени поръчки и промишлено сътрудничество с украински дружества;

263. насърчава съвместното експериментиране на БЛС между ВСЕС и ВСУ, което да позволява рационализиран път за интеграция на европейско равнище, който да отчита възможностите за разрастване, оперативната съвместимост и да използва силните страни на украинските модулни, евтини решения, основаното на цифрови технологии управление и контрол и породени от практиката иновации;

Съвместно разработване на способности за електронна война и противодействие на електронната война

264. признава, че засилването на електронната война в Украйна доведе до надпревара в способностите за „заглушаване на баража“, което показва необходимостта въоръжените сили да преодоляват това предизвикателство чрез съвместно разработване на способности за ЕВ, които да могат да преодоляват огнестрелните оръжия срещу безпилотни летателни апарати, скокообразното изменение на работната честота, офлайн режимите и други маневри за отклоняване;

C2 системи

265. насърчава инвестициите в създаването на ефективни, ефикасни и устойчиви на електронна война матрични методи за безжично предаване на данни, за да се даде възможност за ефективно използване на C2 на бойното поле, което се очаква да бъде „наводнено“ с безпилотни летателни апарати и сухопътни самоходни машини, които изискват функционирането на ефективни безжични данни;

266. призовава Комисията и EDA да отдават приоритет на интегрирането на програмите GOVSATCOM и IRIS² за надеждни, сигурни и икономически ефективни спътникови комуникации в подкрепа на отбранителните мисии на ЕС и връзките за командване и контрол (C2) с безпилотни летателни апарати.

267. настоятелно призовава за целенасочени инвестиции на ЕФО в нисколатентни широколентови спътникови терминали и устойчиви полезни комуникационни товари, за да се гарантира

предаването на данни в реално време и защитата срещу намеса, прехващане и заглушаване;

268. призовава Комисията и държавите членки да установят оперативно съвместими стандарти за СЗ, които интегрират пилотираните и безпилотните системи във всички рамки на ЕС и НАТО.

269. насърчава подкрепата на ЕФО и ПЕОП за единни, сигурни архитектури, използващи изкуствен интелект, и обединяване на данни в облак, за да се даде възможност за координирани операции на множествени платформи в реално време, като същевременно се гарантира човешки надзор и киберсигурност;

Сътрудничество между ЕС и НАТО в борбата с безпилотните летателни апарати

Център на ЕС и НАТО за високи постижения в областта на безпилотните летателни апарати

270. призовава за създаването на съвместен център на ЕС и НАТО за високи постижения в областта на безпилотните летателни апарати в държава на предна линия с текущо засилено присъствие на НАТО, активни съоръжения за изпитване и активен център за производство на безпилотни летателни апарати, за да се рационализират съвместните учения и взаимозаменяемостта между държавите членки;

271. призовава Центъра за високи постижения на ЕС и НАТО за безпилотни летателни апарати да си сътрудничи с проекта за постоянно структурирано сътрудничество (ПСС) в областта на военната мобилност и европейското командване на въздушния транспорт с цел разработване на съвместни стандарти за транспорта, зареждането с гориво и разгръщането на безпилотни системи чрез коридори за военна мобилност;

272. подчертава, че този център трябва да използва 360-градусов подход, да избягва дублирането със съществуващите структури на НАТО и да се съсредоточава върху бързия трансфер на уроците, научени от Украйна;

273. предлага до 2027 г. да се създаде мрежа от центрове на ЕС за високи постижения в областта на операциите с безпилотни летателни апарати (EUCEDO), всеки от които да е специализиран в дадена област (напр. блуждаещи боеприпаси, рояци, подвижни бази, тактически БЛС, БЛС в морска среда и системи за противодействие на БЛС), като се използва националният експертен опит и е налице съгласуване с центровете за високи постижения на НАТО и Хармонизираната схема за сертифициране на EDA;

Програми за трансфер на знания между Украйна, НАТО и ЕС

274. призовава за институционализиране на програмите за трансфер на знания между Украйна, НАТО и ЕС чрез обмен на персонал на ротационен принцип със служители на ВСУ и чрез разширяване на съвместните програми за обучение в рамките на ВСЕС и неговото звено на ЕС в SHAPE; препоръчва създаването на постоянен, съвместно финансиран център за обучение и логистика между ЕС, НАТО и Украйна в държава на първа линия, за да се рационализират оперативното планиране, логистиката и поддръжката, с акцент върху способността за оцеляване на безпилотните летателни апарати в реални условия и поуките от иновациите;

275. призовава за сътрудничество между ЕС и НАТО в процеса на институционализиране на поуките, извлечени от опита на Украйна на бойното поле, чрез интегриране на доктриналните и технологичните иновации в съвременните бойни условия, в сътрудничество с Европейски колеж по сигурност и отбрана и с ВСЕС;

276. приканва държавите членки да обмислят своето участие в мисии за обучение в Украйна с цел пълно усвояване на експертния опит и иновативните техники, с които разполагат ВСУ;

277. препоръчва това сътрудничество да включва и обмен на оперативен опит относно интегрирането на безпилотните летателни апарати като независими клонове на въоръжените сили, както наскоро показа създаването от Украйна на силите за безпилотни системи;

278. призовава за полезно взаимодействие между сътрудничеството на ЕС с Украйна и пътната карта за сътрудничество в областта на иновациите между НАТО и Украйна като ключово средство за установяване на по-тесни връзки между научноизследователските институции и отбранителната промишленост, рационализиране на иновационните канали и създаване на условия за бързо създаване на прототипи и внедряване на системи, свързани с безпилотните летателни апарати;

279. призовава за ежегодни съвместни учения за интегриране на доктрината за безпилотни летателни апарати в рамките на операции по линия на ОПСО и бойни групи на ЕС, координирани чрез Способностите за планиране и провеждане на военни операции и оценявани в партньорство със съвместното командване на силите на НАТО (JFC) и Съвместния център за анализ, обучение и образование (JATEC), за да се гарантира доктринална съвместимост и оперативен реализъм;

280. препоръчва започването на съвместни учения между ЕС и НАТО в областта на отбраната срещу рояци от безпилотни летателни апарати, устойчивостта по отношение на електронната война, евтините кинетични ефектори и системите с насочена енергия в многонационални тестови диапазони, със структуриран статут на наблюдател от ЕС и реципрочен достъп за ръководени от ЕС инициативи;

281. насърчава включването на технологиите за БЛС и за защита срещу БЛС в структурата на ВСЕС и постоянните военни учения на държавите членки;

Звено на ЕС и НАТО за координация на безпилотни летателни апарати

282. призовава за създаването на постоянна координационна група на ЕС и НАТО за безпилотните летателни апарати с цел преодоляване на доктриналните и оперативните разминавания между операциите на ЕС и НАТО, с постоянно съвместно координационно звено в рамките на ВСЕС с мандат за синхронизиране на доктрината за безпилотните летателни апарати, отдаване на приоритет на интеграцията на способностите и улесняване на обмена на информация в реално време между мисиите на ЕС по линия на ОПСО и операциите на НАТО;

Определяне на съвместни стандарти за оперативна съвместимост

283. призовава за единен стандарт за оперативна съвместимост на безпилотните летателни средства за ЕС и НАТО, разработен с оглед на общи протоколи за комуникация, системи за класификация на БЛС и борбата срещу тях и формати за обмен на данни, разработени с цел да бъдат задължителни за всички мисии по линия на ОПСО и синхронизирани с доктрината на НАТО за борба срещу БЛС, за да се гарантира безпроблемна координация при съвместните операции; подчертава значението на тясното сътрудничество между НАТО и ЕС с цел извличане на ползи от допълващите се роли на двете организации за укрепване на европейската отбрана и възпиране; по-специално призовава Комисията да предложи правно обвързващи инструменти, които да гарантират спазването на стандартите на НАТО;

284. настоява финансирането по линия на ЕФР, ПЕОП и ReArm Europe да бъде обвързано с условие за стриктно спазване на тези стандарти, за да се избегне зависимостта от определен доставчик и да се увеличи максимално съвместимостта „plug-and-play“ („включи и работи“); насърчава следването на резултатите от проекта „Подготвително действие във връзка с

научни изследвания в областта на отбраната за 2019 г. INTERACT — Стандарти за оперативна съвместимост на системи на безпилотни въоръжени сили“ като пример за най-добра практика;

285. призовава за придаване на институционален характер на интегрирането на безпилотни летателни апарати в мисиите по линия на ОПСО, установяване на съвместни стандарти за оперативна съвместимост с НАТО и разгръщане на многопластов отбранителен подход за противодействие на заплахите от БЛС;

286. препоръчва да се институционализира съвместното изпитване на противодействието на БЛС в рамките на ОПСО и НАТО, както и в диапазона на иновациите;

287. призовава инициативата на ЕС „Европейски въздушен щит“ да интегрира капацитета на защита срещу БЛС в по-широката система на европейската интегрирана въздушна и ракетна отбрана (IAMD);

288. призовава за въвеждане на „отговорно използване на технологиите в рамките на ОПСО в областта на отбраната“ с принос от Агенцията на Европейския съюз за основните права, като се поставя акцент върху механизмите за смекчаване на вредите за гражданите, защита на данните и отчетност;

289. призовава за сътрудничество между ЕС и НАТО при изпълнението на плана за действие на НАТО за бързо приемане, имащ за цел ускоряване на националните процедури за възлагане на обществени поръчки; насърчава държавите членки да реформират циклите на придобиване, включително разработване на възможни модели за предоставянето на БЛА като услуга, протоколите за изпитване и рамките за сертифициране, за да се гарантира, че военните иновации са в крак със съществуващите заплахи; във връзка с това приветства предстоящото предложение за пътна карта на ЕС за трансформация на отбранителната промишленост;

290. насърчава Комисията и държавите членки да свържат изпълнението на плана за действие на НАТО за бързо приемане с инфраструктурните проекти на ЕС за военна мобилност, като гарантират, че новоразработените системи за безпилотни летателни апарати могат бързо да бъдат транспортирани и интегрирани в съвместни операции;

***Ad-hoc* стратегическо партньорство**

Коалиция за безпилотни летателни апарати

291. подкрепя сътрудничеството на ЕС с Международната коалиция по въпросите на безпилотните летателни апарати с цел

привеждане на обществените поръчки за бойното поле в съответствие с целите на ЕФО; приканва Комисията да проучи възможността за съфинансиране с ключови партньори с цел насърчаване на производството на безпилотни летателни апарати във взаимодействие с промишлените и технологичните инициативи на ЕС;

292. признава текущата роля на Коалицията по въпросите на безпилотните летателни апарати за стандартизирането на БЛС, нейната критично важна помощ за Украйна и за гарантирането на това, че държавите членки са в крак с бързо променящите се изисквания на бойното поле; насърчава държавите членки да използват това партньорство, за да се намалят продължителните изисквания за възлагане на обществени поръчки, клиринг, разработване и изпитване, за да да се подпомага бързото придобиване на БЛС;

293. подкрепя сътрудничеството на ЕС с Международната коалиция за безпилотни летателни апарати и насърчава държавите членки да се присъединят и активно да допринасят за коалицията, която продължава да закупува безпилотни летателни апарати и да подкрепя иновативни разработки за укрепване на способностите на украинските сили на бойното поле; призовава държавите членки да приведат своите обществени поръчки на бойното поле в съответствие с целите на коалицията за безпилотните летателни апарати; приканва Комисията да проучи възможностите за съфинансиране с ключови партньори с цел насърчаване на производството на безпилотни летателни апарати и на промишленото сътрудничество във взаимодействие с промишлените и технологичните инициативи на ЕС;

Сътрудничество в рамките на партньорството в областта на сигурността и отбраната

294. насърчава използването на нови стратегически партньорства на ЕС и споразумения за партньорство в областта на сигурността и отбраната с цел да се създадат регулаторна среда и процеси на възлагане на обществени поръчки, които координират настоящата европейска екосистема и се интегрират в нея, при което стратегическите партньори осигуряват необходимите способности и суровини от критично значение и поставят акцент върху съвместното развитие в областта на задвижването, радиоелектронното разузнаване, ЕВ, разработването на лазери и софтуер от критично значение за мисиите;

295. подчертава значението на включването на държавите кандидатки за членство в ЕС, които са изцяло приведени в съответствие с ОПСО на ЕС, в изграждането на европейски капацитет за безпилотни летателни апарати;

Нови двустранни споразумения за безпилотни летателни апарати

296. препоръчва създаването на двустранни споразумения със стратегически партньори извън ЕС с цел осигуряване на съвместно производство и трансфер на технологии, като се използват модели за съвместно разработване и съфинансиране, за да се получи достъп до изпитани системи, като същевременно се изгражда производствен капацитет;

297. подчертава, че тези споразумения трябва да включват строги гаранции за интелектуалната собственост, да защитават европейската промишлена конкурентоспособност и технологичен суверенитет и да гарантират оперативна съвместимост със силите на НАТО извън ЕС, по-специално със западноевропейските държави, които не членуват в ЕС;

298. призовава Комисията да интегрира желаещите държави от Западните Балкани в проекта за стена за защита от дронове, наред с по-задълбочено сътрудничество в областта на сигурността и отбраната, включително изграждането на капацитет, борбата с хибридните заплахи и защитата на критичната инфраструктура;

299. насърчава отдаването на приоритет на специфичната за безпилотните летателни апарати помощ в рамките на Европейския механизъм за подкрепа на мира и други имащи значение инструменти за външна дейност на ЕС, което дава възможност на държавите партньори ефективно да се справят с асиметричните заплахи и да бъдат по-добре подготвени за операции за борба с тероризма;

300. признава значителния напредък и експертния опит на единомислещи демократични партньори в Индийско-Тихоокеанския регион в областта на безпилотните летателни апарати и нововъзникващите технологии, както и научните изследвания с двойна употреба; призовава за засилване на сътрудничеството и партньорството в областта на сигурността и отбраната с партньорите на ЕС от Индийско-Тихоокеанския регион, включително Тайван, по-специално в областта на технологиите за безпилотни летателни апарати и релевантни отрасли; подчертава значението на изграждането на сигурни вериги на доставки, които са надеждни, подкрепени от демократични ценности, за укрепване на сигурността и устойчивостта;

301. препоръчва използването на модели за съвместно разработване и съфинансиране с единомислещи партньори извън ЕС, които модели не влизат в противоречие със свързаните със сигурността интереси на ЕС, с цел получаване на достъп до доказани

системи, като същевременно се изгражда производствен капацитет на ЕС;

302. призовава Комисията да гарантира, че новите търговски или политически споразумения на ЕС с други държави или евентуални изменения на съществуващи такива не застрашават достъпа до ключови технологии за разработване на безпилотни летателни апарати и не създават уязвими зависимости;

Сътрудничество с Украйна

303. подчертава, че в момента двете държави с най-голям опит във воденето на война с безпилотни летателни апарати са Русия и Украйна;

304. поради това настоятелно призовава ЕС и неговите държави членки да си партнират с Украйна за всички нейни инициативи, свързани с безпилотните летателни апарати, като начин както за ускоряване на развитието на безпилотните летателни апарати в ЕС, така и за увеличаване на подкрепата за Украйна; по-конкретно приканва държавите членки да обмислят своето участие в мисии за обучение в Украйна за водене на военни действия с помощта на и срещу безпилотни летателни апарати с цел пълно усвояване на експертния опит и иновативните техники, с които разполагат ВСУ;

305. препоръчва институционализирането на споделянето на знания от Украйна чрез разработване на официални програми за обмен между украинските оператори на безпилотни летателни апарати и обучителите от ЕС/НАТО, координирани чрез Съвместния център на НАТО за анализ, обучение и образование, Центъра на НАТО за помощ за Украйна във връзка със сигурността и EDA, за да се гарантира бързото задълбочено усвояване на доказаните в бойни действия тактики;

306. препоръчва установяването на постоянен и систематичен обмен на най-добри практики и обучения с Украйна, като нейният оперативен и тактически военен опит се интегрира в множество ешелони, включително на равнище стратегическо командване;

307. призовава за включването на украински експерти в управителните съвети, екипите за изпитване и в обмена на пилотни обучения;

308. призовава за създаването на база данни за извлечени поуки и координация с украинско участие, която да събира данни от бойното поле, да публикува валидирани тактики и бързо да актуализира доктрините;

309. призовава ЕАО да създаде бюро в Украйна, като използва съществуващата Служба на ЕС за иновации в областта на

отбраната (EUDIO) с аташе на EDA, на когото да се възложи да участва в съвместните работни групи на Украйна и държавите членки, за да се улесни обменът на най-добри практики между Украйна и държавите членки;

310. насърчава Украйна да разположи повече оператори на полети с безпилотни летателни апарати в центровете и програмите за обучение на ЕС и НАТО с цел увеличаване на броя на държавите членки, с които Украйна може да си сътрудничи;

311. признава, че производството на безпилотни летателни апарати в Украйна е сериозно възпрепятствано от капиталови инвестиции, и настоява за използването на замразени руски активи за подпомагане на развитието на безпилотни летателни апарати в Украйна;

312. настоятелно призовава Комисията, държавите членки и тяхната отбранителна промишленост да подкрепят и инвестират в украинската отбранителна промишленост и да си партнират с нея, за да се използва пълният потенциал на производствените мощности на Украйна по най-ефективен начин в съответствие с „датския модел“;

313. насърчава задълбочаването на промишленото сътрудничество с украинските производители на безпилотни летателни апарати, които са изпитвани чрез бойни действия, които са финансово достъпни и способни; настоятелно призовава държавите членки и тяхната отбранителна промишленост да правят допълнителни инвестиции, да създават съвместни предприятия и да развиват партньорства с Украйна за съвместно разработване на отбранителни продукти в ЕС, по-специално в областта на дроновете и технологиите за защита от дронове;

314. подчертава необходимостта от разработване на дългосрочна стратегия за стимулиране на иновациите и развитието на способности за безпилотни летателни апарати след края на войната в Украйна, тъй като безпилотните летателни апарати ще продължат да се използват допълнително в други глобални конфликти, и подчертава, че тясното съсредоточаване върху европейския театър на военни действия създава риск от пропускане на текущото развитие в глобален план и на развитието на технологиите за безпилотни летателни апарати;

Координиране на регулаторната среда със стратегическите партньори

315. насърчава държавите членки да се стремят към регулаторна среда и процедури за възлагане на обществени поръчки, които да координират и интегрират съществуващата европейска екосистема със стратегически партньори като Съединените американски щати, Обединеното кралство, Канада, Австралия и

Япония, особено когато те осигуряват необходимите способности и суровини от критично значение, с акцент върху съвместното разработване в областта на задвижването, електронната война, лазерните технологии и софтуера от критично значение за мисиите;

316. признава различията в регулаторните рамки между държавите членки и държавите извън ЕС и насърчава сътрудничеството с други големи държави, произвеждащи безпилотни летателни апарати, за да се подобри регулаторното привеждане в съответствие и да се подкрепи по-безопасната глобална интеграция на БЛС;

317. подчертава, че екосистемата в областта на полупроводниците, създадена със Законодателния акт за интегралните схеми, следва също така да подкрепя цифровия гръбнак на европейските коридори за безпилотни летателни апарати и инфраструктурата за военна мобилност, като дава възможност за сигурен обмен на данни, сливане на сензори и координация на движението, задвижвана от ИИ, както за военните, така и за гражданските безпилотни системи;

318. призовава за анализ на веригата на доставки и за връщане на критичните компоненти, необходими за дългосрочния производствен капацитет за безпилотни летателни апарати;

319. подчертава значението на поддържането на сътрудничество и обмена на технически и оперативен опит в проектирането, производството и експлоатацията на безпилотни системи, включително с партньори извън ЕС и НАТО;

320. подчертава, че това сътрудничество следва да включва сътрудничество между инженери, специалисти по мехатроника, ИТ експерти, специалисти в областта на електрониката и оптелектрониката, за да се подобрят иновациите, оперативната съвместимост и технологичното развитие в по-широката отбранителна екосистема;

321. призовава за по-голямо полезно взаимодействие между Законодателния акт за интегралните схеми и инициативите на ЕС за финансиране в областта на отбраната чрез използването на инициативата „Интегрални схеми за Европа“, предвидена в законодателния акт за интегралните схеми, и Европейския съвет по полупроводниците, за да се подпомогне по-нататъшното развитие на производството на полупроводници в държавите членки;

Безпилотни летателни апарати и операции за борба с тероризма извън ЕС

Интегриране на борбата срещу безпилотни летателни апарати (C-UAS) в ученията на ЕС за борба с тероризма

322. призовава за създаването на модулна програма за обучение в областта на борбата срещу БЛС за звената за борба с тероризма, която да обхваща разпознаването на безпилотни летателни апарати, техниките за забрана и симулациите на червени екипи;

323. призовава за включването на доктрината за борба срещу БЛС в съвместните учения на ЕС в областта на борбата с тероризма в рамките на ЕАО и FRONTEX; подчертава значението на обмена на разузнавателна информация с НАТО и стратегическите партньори за предугаждане на използването на безпилотни летателни апарати с терористични цели;

324. насърчава използването на безпилотни летателни апарати в мисиите на ЕС и в граничните операции на FRONTEX за наблюдение на предполагаеми терористични движения, маршрути за контрабанда и трафик и области на миграционен натиск; отбелязва, че БЛС предлагат изображения с висока разделителна способност, термични, многоспектрални и SAR сензори (радари със синтетична диафрагма (бленда)), които могат да проникват в облаци или мрак, което позволява откриването на подозрителни движения или превозни средства; отбелязва, че в засегнати от конфликти или отдалечени гранични зони безпилотните летателни апарати могат да предоставят постоянни, нискорискови способности за разузнаване, наблюдение и разузнаване далеч отвъд това, което настоящите пилотирани или наземни платформи могат да постигнат, като техните данни допринасят пряко за синтеза на разузнавателна информация, граничното командване и контрол и бързото вземане на решения;

325. подчертава важната роля на безпилотните летателни апарати за наблюдение за сигурността на границите на ЕС, но също така предупреждава, че безпилотните летателни апарати имат потенциала да се превърнат в инструментален и незаменим инструмент за операции по контрабанда; настоятелно призовава държавите членки да включат специфични за безпилотните летателни апарати протоколи за реагиране в националните планове за устойчивост; призовава за включването на служители на граничния контрол и правоприлагащите органи в обучението за работа с безпилотни летателни апарати и за прехващането на такива БЛС;

326. призовава за финансиране на съвместното възлагане на обществени поръчки и научноизследователската и развойна дейност за системи за борба срещу БЛС чрез ЕФО, с приоритет за мобилни решения с възможност за бързо разгръщане,

подходящи за бързи операции за борба с тероризма, при поискване;

°

° °

327. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Европейския съвет, на Съвета, на заместник-председателя на Комисията / върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на председателя на Комисията и на компетентните членове на Комисията, на генералния секретар на ООН, на генералния секретар на НАТО, на председателя на Парламентарната асамблея на НАТО, на агенциите на ЕС в областта на сигурността и отбраната, както и на правителствата и парламентите на държавите членки.